

Karelia-ammattikorkeakoulu
Terveystenhoitaja (YAMK)
Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutus-
ohjelma

Integratiivisten lapsiperhepalveluiden kehittämisen prosessi

Yhteisövaikuttavuus lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämisessä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella

Elina Kiiskinen

Opinnäytetyö, maaliskuu 2026

www.karelia.fi

OPINNÄYTETYÖ

Maaliskuu 2026

Sosiaali- ja terveystalouden kehittämisen ja johtamisen
koulutusohjelma

Ylempi ammattikorkeakoulu koulutus

Tikkariinne 9

80200 JOENSUU

+358 13 260 600 (vaihte)

Tekijä

Elina Kiiskinen

Nimeke

Integratiivisten lapsiperhepalveluiden kehittämisen prosessi

Toimeksiantaja

Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tavoitteena oli syventää ymmärrystä siitä, miten yhteisövaikuttavuus -viitekehys voi tukea lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella. Tutkimuksessa tarkasteltiin kehittämistyön alkuvaihetta ja analysoitiin, miten viitekehysten keskeiset elementit – yhteinen tavoite, jaetut mittarit, yhteistyötä vahvistavat toimet, jatkuva vuoropuhelu sekä kehittämisen taustatuki – vaikuttavat palveluiden kehittämisprosessiin ja sen tuloksellisuuteen. Opinnäytetyön tehtävänä oli tuottaa tietoa viitekehysten ilmenemisestä käytännössä sekä siihen liittyvistä kokemuksista palveluintegraation ja integraatiojohtamisen kehittämisessä.

Tutkimus toteutettiin tutkimuksellisenä kehittämistoimintana, jossa hyödynnettiin kyselyä kokemuksellisen tiedon keräämiseksi kehittämistyöhön osallistuneilta toimijoilta.

Tulosten perusteella yhteisövaikuttavuus -viitekehys tukee palveluintegraation alkuvaihetta erityisesti yhteisen tavoitteen kirkastamisessa ja yhteistyön vahvistamisessa. Jatkokkehittämisen keskeisiksi painopisteiksi nousivat yhteensovittavan johtamisen rakenteiden vahvistaminen, sitoutumisen ja yhteisen ymmärryksen lisääminen, tietoperusteisuu- den ja oppimisen tukeminen sekä toimijoiden roolin selkeyttäminen.

Kieli
suomiSivuja 37
Liitteet 3
Liitesivumäärä 6**Asiasanat**

yhteisövaikuttavuus, palveluintegraatio, integraatiojohtaminen

THESIS
March 2026
Master's Programme in Development and
Management of Health Care and Social Services
Tikkariinne 9
FI-80200 JOENSUU
FINLAND
Tel. + 358 13 260 600

Author
Elina Kiiskinen

Title
Integrative Family Service Development Process

Commissioned by
Itla Children's Foundation

Abstract

This thesis explores how the Collective Impact framework can support the development of services for children, adolescents, and families in the Wellbeing Services County of North Karelia. The study focused on the initial stages of development work and analysed how the key elements of the framework – Shared Goal, Shared Measurement Systems, Mutually Reinforcing Activities, Continuous Communication and Backbone Support Organizations – affect the development process and its outcomes. The purpose was to provide insights into how the Collective Impact framework manifests itself in practice and related experiences in service integration and integration management.

The study was implemented as a research-based development activity and experiential data was collected through a survey aimed at actors involved in the development work. The data was analysed qualitatively using thematic analysis.

The findings indicated that the Collective Impact framework strengthens early integration efforts, particularly by clarifying a Shared Goal and enhancing collaboration. As to further development, the key priorities include reinforcing integrative management, increasing commitment and shared understanding, supporting evidence-based practices and learning, and clarifying the roles of various actors.

Language
Finnish

Pages 37
Appendices 3
Pages of Appendices 6

Keywords
collective impact, service integration, integration management

Sisältö

1	Johdanto	5
2	Opinnäytetyön tietoperusta ja viitekehys.....	6
2.1	Yhteisövaikuttavuus	7
2.2	Palveluintegraatio	9
2.3	Integraatiojohtaminen	11
3	Opinnäytetyön tavoite ja tehtävät.....	12
4	Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat.....	13
4.1	Tutkimuksellinen kehittäminen	13
4.2	Kysely tutkimusmenetelmänä	15
4.3	Aineiston analysointi	16
5	Opinnäytetyön toteutus	17
5.1	Opinnäytetyön toimintaympäristö.....	17
5.2	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin nykytila ja palvelujärjestelmän kehittämistarpeet	19
5.3	Kyselyn kohderyhmä ja toteutus	21
6	Tulokset	22
6.1	Yhteisövaikuttavuuden edellytykset	22
6.2	Käytännön työn rakenteet	25
6.3	Teoreettiset lähtökohdat ja osaamisen vahvistaminen	27
7	Pohdinta.....	30
7.1	Tulosten pohdinta	30
7.2	Yhteisövaikuttavuutta edistävät tekijät	31
7.3	Yhteisövaikuttavuutta estävät tekijät.....	33
7.4	Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	35
7.5	Tulosten hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet.....	37
	Lähteet.....	38

Liitteet

Liite 1	Tiedonhakutaulukko
Liite 2	Vastausten ja ilmaisujen pelkistäminen
Liite 3	Saatekirje kyselyyn ja kyselylomake

1 Johdanto

Pohjois- Karjalan hyvinvointialueella toteutetaan vuosina 2024–2027 lasten, nuorten ja perheiden palveluja koskevaa uudistamis- ja kehittämistyötä. Tästä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden uudistamis- ja kehittämistyöstä käytetään lyhennettä LaNuPe. Kehittämistyötä varten on nimetty projektiorganisaatio, jonka tehtävänä on vahvistaa hyvinvointialueen sisäistä sekä perhekeskusverkostoa koskevaa yhteensovittavaa johtamista. LaNuPe-palveluiden kehittämistä edistetään tutkimusperusteisesti ja käytettävissä olevaa tietoa hyödyntäen yhteistyössä perhekeskusverkoston, Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiön (myöhemmin Itla) ja Oulun yliopiston kanssa. Projektin tavoitteena on ohjata lapsiperhepalveluiden kehittämistyötä siten, että hyvinvointialueen palvelukokonaisuus vastaa kohdeväestön tarpeita, ja toimii hyvin yhteensovitettuna ja kustannustehokkaana kokonaisuutena. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden visiona on selkeä ja ennakoiva palvelukokonaisuus, joka toteutetaan moniammatillisesti, johdetaan integratiivisesti ja tuotetaan lapsen, nuoren, perheen toimintaympäristöön yhteensovitettuna palveluna. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on sitoutunut Itlan tukemaan yhteisövaikuttavuus -viitekehyksen mukaiseen uudistamis- ja kehittämistyöhön. (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024a.) Yhteisövaikuttavuus perustuu kansainvälisesti tutkittuun viitekehykseen, joka ohjaa palveluiden, auttamisen keinojen ja osaamisen integraatiota siten, että palvelun tarve tunnistetaan varhain ja toimintaa ohjaa yhteisesti määritelty tavoite. Tavoitteen mukaisesti palveluita suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä ja riittävän pitkäjänteisesti. (Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö 2023a; Huttu 2021, 18; Kania & Kramer 2011.) Itla tukee yhteisövaikuttavuustyötä vahvistamalla paikallisten toimijoiden yhteistyötä ja osaamista tunnistaa lapsia ja nuoria koskevia alueellisia ilmiöitä sekä kehittää niihin ratkaisuja. Tuki perustuu tutkimustiedon, kokemuksellisen tiedon ja alueellisten oppimisverkostojen hyödyntämiseen siten, että alueet oppivat itse toteuttamaan yhteisövaikuttavuustyön mukaista uudistamis- ja kehittämistyötä. Lisäksi Itla on tuottanut tutkimusta arjen työn tueksi ja tukee tieteellisesti vaikuttaviksi arvioitujen psykososiaalisten menetelmien ja yhteisten toimintamallien käyttöönottoa. (Itsenäisyyden juhluvuoden säätiö 2023b.) Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella lasten, nuorten ja

perheiden palvelurakenteen ja johtamismallin kehittämistä ohjaavat yhteisövaikuttavuustyön ja Perhekeskustoiminnan periaatteet. (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024a). Näitä ovat lapsi-, nuori-, ja perhelähtöisyys, lasten oikeuksien huomioiminen, palveluiden yhdenvertainen ja oikea-aikainen saatavuus, ennakointi ja jatkuvuus huomioiden. Toiminnan lähtökohtina ovat lisäksi monialaisuus, yhteensopivuus, vaikuttavuus ja kustannusten hillintä. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023.) Yhteisövaikuttavuustyössä keskeistä on toimijoiden välinen yhteistyö niin, että he työskentelevät aikaisin, yhdessä ja riittävän pitkään lapsiperheiden tukena (Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö 2023a). Perhekeskustoiminnan ja yhteisövaikuttavuustyön mukaisilla periaatteilla pyritään vastaamaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lapsiperhepalveluiden palvelutuotannon systeemiin haasteisiin, kuten palveluiden päällekkäisyyteen, irrallisuuteen ja organisaatiolähtöisyyteen, joita Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on tunnistettu (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024a). Tämän opinnäytetyön toimeksiantaja on Itla. Opinnäytetyön tarkoituksena oli lisätä ymmärrystä yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perustuvan kehittämisen alkuvaiheesta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella, erityisesti yhteisen tavoitteen, jaettujen yhteisten mittareiden, yhteistyötä vahvistavien toimien, jatkuvan vuoropuhelun ja kehittämisen taustatuen näkökulmasta. Opinnäytetyön tehtävänä oli tuottaa tietoa siitä, miten yhteisövaikuttavuus -viitekehys ilmenee käytännössä ja millaisia kokemuksia siihen liittyy lasten, nuorten ja perheiden palveluintegraation ja integraatiojohtamisen kehittämisessä. Kokemuksellista tietoa lapsiperhepalveluiden kehittämisestä kerättiin kyselyllä, joka kohdistettiin kehittämistyöhön osallistuneille toimijoille. Opinnäytetyön tulokset tarjoavat tietoa yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perustuvan palveluiden kehittämisen hyödyistä ja niitä voidaan hyödyntää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella vuosina 2025–2027 tapahtuvassa kehittämistyössä sekä muissa vastaavissa kehittämiskokonaisuuksissa.

2 Opinnäytetyön tietoperusta ja viitekehys

Lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehittäessä tavoitellaan, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on selkeä ja ennakoiva palvelukokonaisuus, joka on

moniammatillisesti toteutettu, integratiivisesti johdettu ja tuottaa yhteensovitetun palvelun lapsen, nuoren, perheen toimintaympäristöön. Kehittämistyötä tehdään yhteisövaikuttavuus -viitekehykseen ja perhekeskustoiminnan periaatteisiin perustuen. (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024a.) Yhteisövaikuttavuustyössä ja perhekeskustoiminnassa keskeistä on hyvin ennakoiva palvelutarpeen havaitseminen sekä toimiva ja oikea aikainen palveluintegraatio, joka tarvitsee toteutuakseen myös integraatiojohtamisen toimintamallin (Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö 2023a; Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2023). Tässä opinnäytetyössä keskeiset käsitteet ovat yhteisövaikuttavuus, palveluintegraatio ja integraatiojohtaminen. Aiempaa tutkimustietoa haettiin hakupalvelimista kuten Finna, Julkari, Science Direct ja Academic Search Premier. Lisäksi käytettiin manuaalista hakua muun muassa lähdeluetteloista opinnäytetyön onnistumisen kannalta olennaiseksi löydetyn luotettavan aineiston löytämiseksi. (liite1)

2.1 Yhteisövaikuttavuus

Itla ja Oulun yliopisto käynnistivät vuonna 2020 Lapsuuden rakentajien alueellisen oppimisverkoston, joka mahdollistaa hyvinvointialueille vertaisoppimisen, taustatuen ja alustan pitkäkestoiseen palveluintegraation kehittämiseen paikalliset tarpeet ja lapsiperheiden pärjäävyyden vahvistaminen keskeisesti huomioiden. Alueellinen oppimisverkosto perustuu yhteisövaikuttavuuteen ja systeemi-teoreettiseen ajatteluun. (Ritola 2022, 6.) Alueellisen oppimisverkoston tarkoituksena on tuoda eri alueiden yhteisövaikuttavuustyötä tekevät toimijat yhteen jakamaan kokemuksiaan ja oppimaan toinen toisiltaan ilmiöistä ja niihin löydettyistä käytännön ratkaisuista. (Itsenäisyyden juhluvuoden säätiö 2023b.) Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistyössä Itla toimii yhteisövaikuttavuustyön taustatukena (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. 2024b). Yhteisövaikuttavuustyöllä Itla edistää lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuuden tutkittuun tietoon perustuvaa kokonaisvaltaista uudistamista. Järjestöt, kunnat, seurakunnat ja hyvinvointialueet toteuttavat yhteisövaikuttavuus -viitekehykseen perustuvia paikallisia ratkaisuja lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi. (Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö 2023b.)

Laajamittainen vaikuttavuus palveluissa mahdollistuu, kun haastetta ja ongelmaa tarkastellaan ja kehitetään kokonaisuutena huomioiden asioiden väliset suhteet. Ihmisten ja yhteiskunnan vakavia ja kompleksisia haasteita ja ongelmia voidaan ratkaista ja lieventää asettamalla yhteisesti sovittu tavoite, jonka saavuttamista toimijat sitoutuvat yhteisesti tukemaan. (Edwards, Middleton, Crosby, Vides, Pasquale & Goggin 2023, 10–11; Kania & Kramer 2011.) Systemisen muutoksen saavuttamiseksi on Kania ja Kramerin (2011) mukaan viisi ehtoa: 1. yhteinen tavoite, 2. yhteiset mittarit 3. toisiaan vahvistavat toimet, 4. jatkuva vuoropuhelu ja 5. taustatuki organisaatio. Yhteisövaikuttavuustyö perustuu systeemiajatteluun. (Kania & Kramer 2011.) Tutkimuksissa on todettu, että systemisten muutosten avulla voidaan vaiheittain saavuttaa yhteinen tavoite väestötasolla (Alderwick, Hutchings, Briggs & Mays 2021, 7; Stachowiak & Lauren 2018). Yhteisen tavoitteen asettaminen edellyttää osallistujilta yhteistä näkemystä muutoksesta, jota tavoitellaan. Sen asettaminen edellyttää keskustelua ja sopimista rooleista ja toisia tukevista toimista, joilla tavoitteeseen pääsyä edistetään. Tavoitteesta ja sitä tukevista toimista sopiminen yhdessä vahvistaa yhteistä päämäärää ja ymmärrystä siitä, että toimenpiteet tukevat sen saavuttamista eri näkökulmista ja rooleista tarkasteltuna pistemäistä ja osaoptimoitua tavoitteen asetantaa paremmin. (Kania & Kramer 2011.) Jatkuva mittaaminen ja arviointi edellyttävät mittaus- ja palautejärjestelmän laatimista. Kattavalla mittaristolla luodaan yhteinen kieli yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja niiden edistymisen seuraamiseksi. Yhteisten tavoitteiden seuranta mittariston avulla kannustaa myös yhteistyöhön, tavoitteiden parempaan yhdenmukaistamiseen, ongelman ratkaisuun ja tietoperustaiseen päätöksentekoon. (Parkinson, Hannan, McDonald, Moriarty, Nguyen & Ball. 2022, 9; Smith, Peled & Martin 2022, 4, 10) Jatkuvaa kommunikaatiota tukeva rakenne on perusta viitekehyksen mukaisesti toisiaan vahvistaville toimille ja katkeamattomalle viestinnälle. Rakenne auttaa osallistujia sitoutumaan ja luo jo ensivaiheessa turvallisuuden tunnetta siitä, että osallistujat pysyvät ajan tasalla yhteiseen tavoitteeseen liittyvistä asioista ja tavoitteen etenemisestä säännöllisesti. Jatkuvaan vuoropuheluun sitoutuminen tuo asiantuntijuutta ja vahvuuksia yhteen sekä luo kumppaneiden välille luottamusta, joka syvenee toiminnan edetessä. Jatkuvan vuoropuhelun koetaan myös lisäävän yhteistä ymmärrystä kumppaneiden oppiessa ja ymmärtäessä tavoitteen sidonnaisuuksia, rooleja ja toisia tukevia toimia tavoitteen

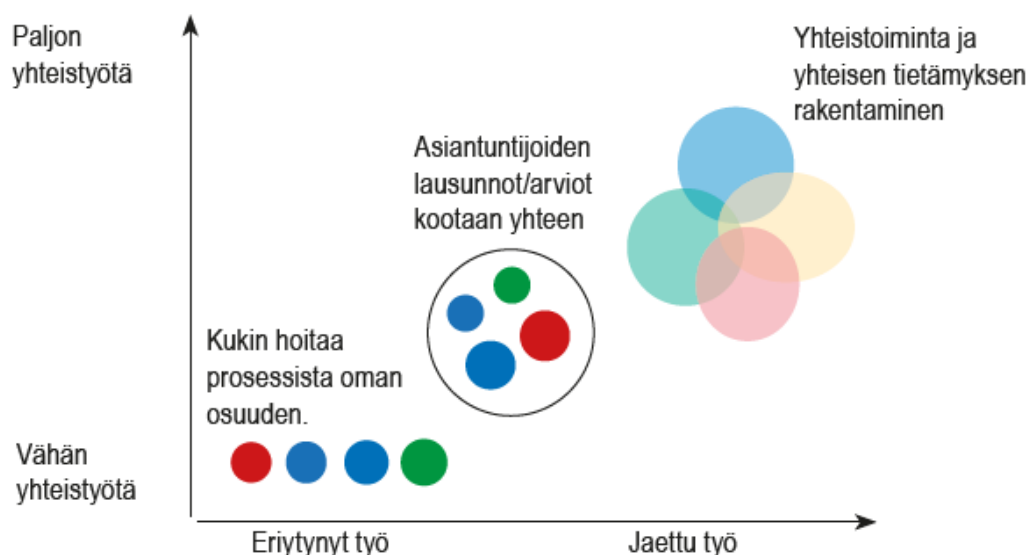
saavuttamisessa aiempaa paremmin. (Loughhead, Hodges, McIntyre, Procter, Barbara, Bickley, Martinez, Albrecht & Huber 2024, 6; Smith ym. 2022, 4.) Yhteisövaikuttavuus -viitekehyksen mukainen kehittäminen on pitkäjänteinen ja strukturoitu tapa kehittää integratiivisia palveluja, joka vaatii onnistuakseen tehokasta päätöksentekoa, vahvaa sitoutumista ja taloudellista panostusta (Smith ym. 2022, 4; Kania & Kramer 2011). Yhteisövaikuttavuus edistää päätöksenteon läpinäkyvyyttä sekä väestön tarpeita huomioivaa yhteensovittavaa johtamista (Smith ym. 2022, 4). Yhteisövaikuttavuus -viitekehyksen mukainen palveluiden kehittäminen on tutkimusten mukaan tehokkaampi tapa ratkaista systemisiä ongelmia kuin muut yhteistyön muodot. Lisäksi yhteinen ymmärrys ja vastuullisuus on aiempaa parempaa. (Smith ym. 2022, 10; Maylea, Roberts & Craik 2020, 7.) Yhteisövaikuttavuuden taustatuki vaatii tasapainoilua vahvan ja taustalla tapahtuvan johtamisen roolin välillä. Taustatuella tarvitaan vahvaa johtajuutta tuomaan ja pitämään toimijat yhdessä, mutta toisaalta myös herkkyyttä siirtyä taustalle ja tuoda toimijat esiin silloin kun toiminnassa ja toimenpiteissä menestyään (Parkinson ym. 2022, 9; Smith ym. 2022, 4, 10). Taustatuki auttaa luomaan vision ja strategian sekä tukee toiminnallaan yhteisen tavoitteen saavuttamista. Lisäksi taustatuki tuo kehittämiseen jaetun uusimman kansallisen tiedon ja kansallisten verkostojen tuen (Loughhead ym. 2024, 5; Takalo ym. 2023, 3). Yhteisövaikuttavuustyötä toteutetaan Suomessa tällä hetkellä yhdeksällä hyvinvointialueella ja Oulun ja Tampereen kaupungeissa (Kyösti 2025, 2).

2.2 Palveluintegraatio

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden integraatiolla tarkoitetaan sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista muodostetaan asiakkaan tarpeisiin vastaava palvelukokonaisuus (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023). Laaja-alaisemmalla palveluintegraatiolla tarkoitetaan yhdyspintarakenteiden tunnistamista ja muodostamista palvelukokonaisuuksien osalta myös muun muassa kuntiin, järjestöihin, yhdistyksiin ja seurakuntaan (Paatela, Karreinen & Tynkkynen 2024, 5). Palveluja voidaan integroida vertikaalisesti ja horisontaalisesti. Vertikaalisessa palveluintegraatiossa asiakkaan palvelukokonaisuuden muodostaa esimerkiksi ADHD-diagnoosin saaneen asiakkaan palvelupolku

terveydenhuollossa erikoissairaanhoidosta diagnoosin asetuksen jälkeen siirtävästä hoidosta perusterveydenhuoltoon ja kuntoutukseen. Horisontaalisessa palveluintegraatiossa asiakkaan palvelukokonaisuus muodostuu samalla palvelun porrastuksen tasolla esimerkiksi perustason terveydenhuollonpalveluna tuotettavista psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotoista ja sosiaalihuollon palveluna tuotettavista kasvatusta ja perheneuvonnan palveluista. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2023.) Palveluintegraatiosta hyötyvät erityisesti asiakkaat, jotka tarvitsevat paljon tai monialaisia palveluja. Palveluintegraatiolla voidaan säästää myös resursseja ja kustannuksia. (Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2023; Alderwick ym. 2021, 6–7.)

Mönkkönen & Kekoni (2020, 232) ovat kuvanneet palveluintegraation ja monialaisen työn hyötyjä (kuva 1). Lapsi voi käydä useissa irrallisissa palveluissa esimerkiksi hakeakseen apua käytöshäiriöihin kuraattoripalveluista, terveydenhoitajalta, terveysaseman lääkäriltä sekä saaden perheelle annettua tukea lapsiperhepalveluista. Tällöin korostuu perheen oma aktiivinen toimijuus ja heidän oma ymmärryksensä siitä, että he tunnistavat tarpeensa ja etsivät sitä vastaavan palvelun sekä yhdistävät eri asiantuntijapalveluiden arviot yhdeksi kokonaisuudeksi. Monialaisessa yhteistyössä eri ammattilaisten arviot ja lausunnot kootaan perinteisesti yhteen, josta ammattilaiset muodostavat parhaan ymmärryksensä mukaan kokonaisarvion tilanteesta. Parhaimmillaan palvelut integroituvat ja monialainen yhteistyö käynnistyy jo varhain yhteisenä työskentelynä. Tällöin palvelutarve ja ammattilaisten toimijuus tunnistetaan yhteisesti aikaisemmin, jolloin palvelut muodostavat asiakkaalle sujuvamman yhtenäisen kokonaisuuden ja asiantuntijuuden asian hoitamisessa. (Cambell, Ryan, Watchorn & Evans 2025, 4; Mönkkönen & Kekoni 2020, 232–233.)

Kuva 1. Palveluintegraation ja monialaisen työn hyödyt suhteessa toisistaan irrallisiin palveluihin (Mönkkönen & Kekoni 2020, 232).

Toimivan palveluintegraation jatkuvuuden turvaamiseksi tarvitaan yhteensovittavan johtamisen rakenteet, johon eri toimijat alueellisesti sitoutuvat käymään vuoropuhelua ja oppimaan toisiltaan. Yhteistyön tehostamisen rakenteet tarvitaan myös muilla kuin johtamisen tasolla. Yhteisten arvojen ja periaatteiden avulla rakenteet antavat mahdollisuuden ongelmien kohtaamiseen ja keskeisten asioiden tunnistamiseen lasten ja nuorten palveluissa eri toimijoiden näkökulmista. (Campbell ym. 2025, 7; Joronen ym. 2021; Koivisto ym. 2020, 36–41.)

2.3 Integraatiojohtaminen

Toteutuakseen integraatio vaatii strategisen johdon tasolla kokemusta ja ymmärrystä palveluketjuista ja yhteensovitetusta palveluista sekä palvelukokonaisuuksista sekä konkreettisia toimia integraation edistämiseksi. Operatiivisella tasolla integraatio tarvitsee onnistuakseen johdon tuen. Ymmärrys ja kokemus syntyvät palvelu- ja toimialueiden yhteistyöllä ja tiiviillä vuoropuhelulla, jota voidaan edesauttaa esimerkiksi johtoryhmätyöskentelyn tai poikkihallinnollisen

yhteistyökokousten avulla. Palveluintegraation johtaminen vaatii kykyä johtaa palveluita väestön palvelutarpeet huomioivina kokonaisuuksina osaoptimoinnin sijaan. (Campbell ym. 2025, 7; Kekäläinen, Lammintakanen & Laulainen 2025, 239; Paatela ym. 2024, 4; Alderwick ym. 2021, 7–9; Alfandari & Taylor 2022, 14; Hujala ym. 2020, 145–146; Koivisto ym. 2020, 39–41.) Johdon tasolla tapahtuvan vuoropuhelun lisäksi palveluintegraatio johtaminen tarvitsee vuoropuhelua myös henkilöstön ja muiden sidosryhmien kuten kuntien ja järjestöjen eri ammattilaisten välillä. Vuoropuhelun avulla ymmärrys palveluiden ja ammattilaisten välisistä rooleista, toimintakulttuurista sekä ajankohtaisesta tilanteesta lisääntyy. (Kekäläinen ym. 2025, 239; Alfandari & Taylor 2022, 14; Parkinson ym. 2022, 10; Alderwick ym. 2021, 9; Koivisto ym. 2020, 36–39.) Onnistuneen palveluintegraation näkökulmasta on tärkeää, että johto saa palautetta työntekijöiltä ja sidosryhmiltä toiminnasta ja sen haasteista, että niitä voidaan ratkaista ja ratkaisut voidaan viedä käytäntöön toiminnan muutoksina. Johto on ratkaisevassa asemassa myös vapauttamaan työntekijöiden resursseja monialaiseen osaamiseen ja työskentelyyn. (Kekäläinen ym. 2025, 239; Parkinson ym. 2022, 10; Alderwick ym. 2021, 9; Koivisto ym. 2020, 39.) Kehittämismyönteisyys, innostus uuteen, rohkeus ja päätöksentekokyky ovat keskeisiä johtajan ominaisuuksia yhteensovittavassa johtamisessa. Sitoutuminen monialaiseen yhteistyöhön ja henkilöstön kannustaminen ja velvoittaminen yhteiseen työhön, sen suunnitteluun ja toiminnan kehittämiseen ovat palveluintegraatiojohtamisen onnistumisen edellytyksiä. (Kekäläinen 2025, 240.) Jatkuvan kehittämisen ja oppimisen kulttuurin luomiseksi vuoropuhelun lisäksi integraatiojohtamiseen tulee luoda mittausjärjestelmä, jolla toiminnasta saatu palaute saadaan mittausjärjestelmään, josta saadun tiedon avulla muutoksiin ja tarpeisiin voidaan reagoida oikea-aikaisesti jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä (Paatela ym. 2024, 7–8; Parkinson ym. 2022, 10; Koivisto ym. 2020, 39–41).

3 Opinnäytetyön tavoite ja tehtävät

Opinnäytetyön tarkoituksena oli lisätä ymmärrystä yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perustuvan kehittämisen alkuvaiheesta Pohjois-Karjalan

hyvinvointialueella, erityisesti yhteisen tavoitteen, jaettujen yhteisten mittareiden, yhteistyötä vahvistavien toimien, jatkuvan vuoropuhelun ja kehittämisen taustatuen näkökulmasta. Opinnäytetyön tehtävänä oli tuottaa tietoa siitä, miten yhteisövaikuttavuus -viitekehys ilmenee käytännössä ja millaisia kokemuksia siihen liittyy lasten, nuorten ja perheiden palveluintegraation ja integraatiojohtamisen kehittämisessä.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykseksi muodostui: Kuinka yhteisövaikuttavuus -viitekehys ilmenee Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistyössä? Opinnäytetyön toimeksiantaja on Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö eli Itla.

4 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat

4.1 Tutkimuksellinen kehittäminen

Tämä opinnäytetyö on kvalitatiivinen tutkimuksellinen kehittämistyö, jossa tutkimus ja kehittäminen kytkeytyvät toisiinsa. Kvalitatiivinen kysely ja teoriaohjaava sisällönanalyysi valittiin menetelmäksi tähän opinnäytetyöhön, koska ne mahdollistavat kehittämistyön alkuvaiheen ilmiöiden kuvaamisen ja kytkemisen yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen. Tutkimuksellisen kehittämistoiminnan avulla tuotetaan käyttökelpoista, kontekstissa hyödynnettävää tietoa kehittämiseen. Tutkimuksissa pyritään vastaamaan tutkimuskysymyksiin tutkimusmenetelmiä käyttämällä ja tuotetun tiedon vaatimuksena pidetään tutkimusmenetelmien ja tutkimusprosessin luotettavuutta. Kehittämistoiminnassa kehitetään taas esimerkiksi palvelua tai tuotetta, jolloin keskiössä on tiedon käyttökelpoisuus. Vaikka tutkimus ja kehittäminen eroavat lähtökohdiltaan niiden yhdistäminen mahdollistaa sekä systemaattisen tiedontuoton että käytännön toiminnan edistämisen. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 19; Toikko & Rantanen 2009, 155–156.)

Tässä työssä hyödynnettiin tutkivaa työtettä: kehittämistä tarkasteltiin tutkimukseen perustuvan yhteisövaikuttavuus -viitekehyksen kautta ja prosessi dokumentoitiin järjestelmällisesti. Tavoitteena ei ollut pelkästään tuottaa vastauksia kysymyksiin ja yksinkertaisiin ongelmiin, vaan tuottaa keskusteltavaa ja yleistämiskelpoista ymmärrystä, jota voidaan koetella myös muissa kehittämissympäristöissä. Tutkimuksellisen kehittämistyön johtopäätökset tuleekin olla perusteltuja ja läpinäkyviä, joka mahdollistuu tiedonkeruun systemaattisuudella, huolellisella dokumentaatiolla ja analysoinnilla. Tutkivan työtteen avulla kehittämistyöhön voidaan tuoda kehittämistyön käsitteellisiä lähtökohtia, periaatteita ja menetelmiä. Tutkimuksellisen kehittämisen avulla tutkimukseen tuotetaan tietoa parhaimmista käytänteistä ja onnistumisista, mutta se sisältää myös kriittisiä näkökulmia ja kyseenalaistamista. (Toikko & Rantanen 2009, 156–157.) Ojasalo ym. 2014 ovat kuvanneet tutkimuksellista kehittämistyönprosessia seuraavasti (kuvio 1):

Kuvio 1. Tutkimuksellisen kehittämistyön prosessi (mukaillen Ojasalo ym. 2014, 24).

Tutkimuksellisen kehittämistyön osallistava osuus toteutettiin kvalitatiivisella kyselyllä kesä- ja lokakuussa 2025 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheidenpalveluiden kehittämisen työryhmälle ja mukana olleille

asiantuntijoille. Opinnäytetyössä hyödynnettiin osallistavaa tutkimusta, jonka avulla voidaan yhdistää tutkittua tietoa käytännön toimintaan ja sitouttaa sidosryhmiä tutkimuksen eri vaiheisiin. Yksittäiset havainnot ja tutkimuksella tuotettu tieto voidaan muuntaa kollektiiviseksi viisaudeksi, jonka tuottamat merkitykselliset havainnot voidaan muuttaa toiminnaksi, jolloin tutkija itsekin on osa tutkittavaa prosessia. Vaikuttavuuden varmistamiseksi on tärkeää kuvata osallistavat tutkimuksessa käytetyt menetelmät, työkalut ja prosessi sekä dokumentoida kattavasti se, kuinka tuloksiin on päästy (Vaughn & Jacquez 2020).

4.2 Kysely tutkimusmenetelmänä

Kyselyllä voidaan kerätä laaja aineisto tehokkaasti aikaa säästäen, kun kysymykset vakioidaan ja vastaaminen on ajasta ja paikasta riippumatonta. Kirjallisessa kyselyssä kaikki vastaajat lukevat ja vastaavat samoihin kysymyksiin, mikä lisää aineiston vertailevuutta. Kyselylomakkeella voidaan esittää myös arkaluonteisia kysymyksiä, ja vastaaminen on mahdollista tehdä anonyymisti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 193–195.) Ennen kyselyn laatimista tutkijan tulee määritellä tutkimuksen tavoitteet ja se, mihin kysymyksiin vastauksia haetaan. Kyselylomakkeen suunnittelu etenee vaiheittain: määritellään tutkittavat asiat, suunnitellaan lomakkeen rakenne, muotoillaan kysymykset, testataan kysely ja tehdään tarvittavat korjaukset saadun palautteen perusteella. (Heikkilä 2014, 45.) Suljetut kysymykset ovat perusteltuja silloin, kun vastausvaihtoehdot tiedetään etukäteen. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa hyödynnetään usein myös avoimia kysymyksiä, joiden avulla voidaan saada muun muassa rajaamattomia mielipiteitä, kokemuksia, ja kehittämissuhteita. (Heikkilä 2014, 47–48.) Tässä opinnäytetyössä kysely suunniteltiin kvalitatiiviseksi. Strukturoitujen väittämien lisäksi mukana oli avoin kysymys, jonka tarkoituksena oli tuoda esiin vastaajien omia merkityksiä, kokemuksia ja kehittämissuhteita. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa vastaamattomuus ei haittaa tilastollista yleistettävyyttä, koska tavoitteena ei ole yleistää tuloksia. Haasteeksi voi kuitenkin muodostua se, kertooko aineisto riittävästi ilmiöstä, jos vastauksia on vähän tai ne jäävät sisällöllisesti niukoiksi. (Tuomi & Sarajärvi 2017, 86.) Kyselylomakkeeseen liitetään myös saatekirje, jolla motivoidaan vastaajia osallistumaan ja annettiin tarvittavat tiedot

tutkimuksesta, kuten tietojen luottamuksellisuus ja käyttötarkoitus. Kyselyn otanta määritellään sen mukaan, millaisella vastaajajoukolla ajatellaan saatavan riittävän kattava aineisto vastaamaan tutkimusongelmaan. Kokonaisotantaa suositaan silloin, kun otoskoko jäisi vähäiseksi. (Heikkilä 2014, 32–34, 59.) Kvalitatiivisessa tutkimuksessa otannan kokoa tärkeämpää on kuitenkin se, kenen kokemuksia kerätään. Vastaajilla tulee olla mahdollisimman paljon tietoa tai kokemusta tutkittavasta ilmiöstä, ja vastaajajoukon valinnan tulee olla harkittua ja tarkoituksenmukaista. (Tuomi & Sarajärvi 2017, 98.) Tässä opinnäytetyössä otannaksi määriteltiin LaNuPe-kehittämisen projektiryhmä ja asiantuntijat, koska heillä katsottiin olevan kehittämisen alkuvaiheessa paras tieto tästä kehittämisestä.

4.3 Aineiston analysointi

Hyvin suunniteltu kysely on analysoitavissa ja raportoitavissa helposti olemassa olevien analyysi- ja raportointimenetelmien avulla. Kyselyaineiston analyysiin liittyy kuitenkin haasteita: tutkija ei voi olla varma, ovatko vastaajat vastanneet huolellisesti ja rehellisesti, ovatko he ymmärtäneet kysymykset oikein, kuinka perehtyneitä he ovat aiheeseen tai kuinka moni jättää vastaamatta. Kysely edellyttää myös laatijalta hyvää perehtyneisyyttä tutkittavaan ilmiöön. (Tuomi & Sarajärvi 2017 86–87; Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 193–195.)

Sisällönanalyysi tarkoittaa erilaisten tekstien, puheiden ja visuaalisten aineistojen systemaattista tarkastelua ilman sidonnaisuutta tiukkaan teoreettiseen viitekehykseen (Tuomi & Sarajärvi 2017, 103). Aineistoa voidaan analysoida sekä tilastollisesti että laadullisesti, ja analyysimenetelmä tulisi valita sen mukaan, mikä vastaa parhaiten tutkimusongelmaan. Kvalitatiivista aineistoa voidaan käsitellä myös tilastollisesti, mutta yleisimmin analyysiin käytetään teemoittelua, tyypittelyä, sisällönerittelyä, diskurssianalyysia ja keskusteluanalyysia. (Tuomi & Sarajärvi 2017, 87; Hirsjärvi ym. 2009, 224.) Teemoittelu jäsentää aineiston sen mukaan, mitä aiheita vastauksissa esiintyy. Vastausten lukumäärällä ei ole kvalitatiivisessa tutkimuksessa ratkaisevaa merkitystä, vaan keskeistä on aineistoista löytyvien teemojen sisältö. Tyypittelyssä etsitään teemojen sisällä

toistuvia piirteitä ja muodostetaan niiden pohjalta yleistettyjä tyyppikuvauksia. Aineistolähtöisessä analyysissä kokonaiskuva rakennetaan aineiston pohjalta, kun taas teorialähtöisessä analyysissä tarkastelua ohjaa ennalta määritelty teoria tai viitekehys. Teoriaohjaava analyysi yhdistää molemmat: analyysi perustuu aineistoon, mutta sitä tulkitaan olemassa olevan teorian avulla, mikä mahdollistaa myös uudenlaiset teoreettiset näkökulmat. (Tuomi & Sarajärvi 2017, 87,105–112). Tässä opinnäytetyössä aineisto analysoitiin teoriaohjaavalla sisällönanalyysillä teemoittelemalla. Aineisto luettiin läpi useaan kertaan, ja sieltä nostettiin esiin tutkimuskysymyksiin vastaavat ilmaisut. Vastaukset ryhmiteltiin yhteisövaikuttavuus -viitekehysten mukaisiin pää- ja yläluokkiin, joista muodostettiin alaluokat pelkistämällä aineistoa. Esimerkiksi ltlalta saatavaa taustatukea koskevassa väittämässä neljä vastaajaa kahdeksasta piti tukea erittäin tärkeänä ja neljä tärkeänä. Lisäksi neljä vastaajaa kahdeksasta oli taustatuen toteutuksesta koskevan väittämän kanssa täysin samaa mieltä, kolme samaa mieltä ja yksi melko samaa mieltä. Nämä havainnot pelkistettiin muotoon ”taustatukea pidettiin hyvin tärkeänä ja sen koettiin toteutuneen erittäin hyvin”. Määrällisiä tunnuslukuja käytettiin kuvailevasti laadullisen analyysin tukena, ei tilastolliseen yleistämiseen. Myös avoimet vastaukset teemoiteltiin yhteisövaikuttavuus -viitekehysten mukaisiin alaluokkiin. (liite 2.)

5 Opinnäytetyön toteutus

5.1 Opinnäytetyön toimintaympäristö

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveyshuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon palveluista pohjoiskarjalaisille 13 kunnan alueella. Vuonna 2023 se otti vastuun jo vuonna 2017 kuntayhtymän avulla yhdeksi organisaatioksi liitetyn Siun soten palveluista. Suurin muutos oli uusi hallintorakenne, joka lisäsi asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia. Palvelujen käytännön järjestämisen periaatteet ja yhteydenottokanavat oli jo kuntayhtymän aikana yhtenäistetty. (Siun sote 2025a; Siun sote 2025b.) Hyvinvointialuestrategia

määrittää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen toiminnan tarkoituksen: ”Hyvää elämää ja elämäniloa Pohjois-Karjalassa: tukea, turvaa ja hyvinvointia” (kuva 2).

Kuva 2. Pohjois-Karjalan hyvinvointialuestrategia (Siun sote 2024a).

Hyvinvointialueen uusi palvelustrategia vuosille 2024–2028 hyväksyttiin loka-kuussa 2024. Sen tavoitteena on varmistaa oikea-aikaiset ja saavutettavat palvelut vastaamaan asukkaiden tarpeita. Muuttuva toimintaympäristö ja työvoiman saatavuus edellyttävät suunnitelmallista uudistamista, jonka keskiössä on perustason palveluiden turvaaminen ja vahvistaminen. (Siun sote 2024a.)

ASIAKAS Palvelujen saatavuus paranee, palveluihin pääsy on nopeampaa ja yhteydenaanti helpottuu	TOIMINTA Palvelujen vaikuttavuus, laatu ja jatkuvuus paranevat, integraatio vahvistuu ja painotusta siirretään ennaltaehkäisevään työhön	TALOUS Toiminta on taloudellisesti kestävällä pohjalla	HENKILÖSTÖ Hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
<ul style="list-style-type: none"> 1. Asiakkaan tarpeet selvitetään ensimmäisellä yhteydenotolla, asiakasohjaus tehdään yhtenäisillä prosesseilla asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. 2. Asiakkaille tarjotaan nykyistä laajemmin digitaalisia ja sähköisiä palveluja ja käytössä on digitaalinen palvelualusta 3. Palvelupisteiden toimintaa tuetaan sote-keskuksista ja sote-asetilma 4. Asiakkaiden kokemukset ohjaavat palvelujemme kehittämistä 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Palveluverkko ja sen kehittäminen pohjautuu tietoon ja on optimoitu palvelutarpeen sekä käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. 6. Toimintaa ohjaavat integraatiota tukevat yhteiset, moniammatilliset ydinprosessit sekä hoito- ja palveluketjut 7. Yhteistyötä keskeisten kumppanien ja sidosryhmien kanssa vahvistetaan; yhdyspinnat kuntien, järjestöjen ja muiden kumppanien kanssa toimivat tehokkaasti ja yhteisillä tavoitteilla. 8. Pohjois-Karjalan keskussairaala on jatkossakin laajan pätevyyksen keskussairaala. 	<ul style="list-style-type: none"> 9. Tietojärjestelmien ja mittareiden kehittämiseen investoidaan ja ne tukevat reaaliaikaista vaikuttavuuden, toiminnan ja talouden tiedolla johtamista. 10. Palvelujen järjestämisen ja tuotannon tapoja vertaillaan ja kehitetään aktiivisesti koko toiminnan kustannusvaikuttavuuden näkökulmasta. 	<ul style="list-style-type: none"> 11. Henkilöstön työpanos ohjautuu työtehtävää vastaavaan työhön 12. Hyvinvointialueella on riittävän suuret työyhteisöt, jotka mahdollistavat henkilöstörakenteen, toiminnan ja osaamisen monipuolistamisen eri yksiköissä ja toiminnoissa (sis. uudenlaiset työnkuvat, -kokonaisuudet, työn tekemisen tavat). 13. Varmistetaan ammattilaisten työtä tukeva teknologia.

Kuva 3. Palvelustrategian keskeiset päämäärät ja tavoitteet (Siun sote 2024a).

Hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia ohjaavat myös LaNuPe-kehittämistä. Perustaa ja yhteisiä tavoitteita Siun soten lasten, nuorten ja perheiden palvelukehitykseen on luotu jo THL:n Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa v. 2015–2023. Työskentelyn jatkumona on tuotettu Pohjois-Karjalan perhekeskustoimintasuunnitelma vuosille 2023–2025. Tällä hetkellä alueella kehitetään myös Perhekeskustoiminnan johtamista. Perhekeskustoiminnan ja yhteisövaikuttavuustyön periaatteet ohjaavat myös LaNuPe-palvelurakenteen ja johtamismallin kehittämistä. (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024b.)

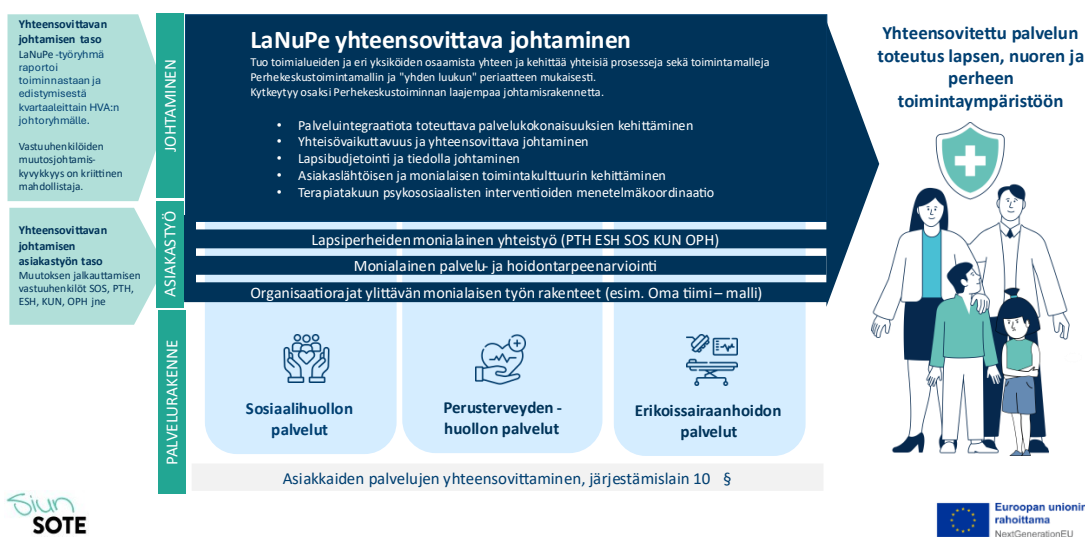
5.2 Lasten ja nuorten hyvinvoinnin nykytila ja palvelujärjestelmän kehittämistarpeet

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella oli vuonna 2024 noin 26 000 alaikäistä lasta ja nuorta, joka on noin 16 % alueen väestöstä (Tilastokeskus 2024). Aikuisten hyvinvointiin liittyvät haasteet heijastuvat lasten ja nuorten tilanteeseen, mikä voi näkyä monimuotoisina ja pitkäkestoisina ongelmina. Esimerkiksi kiireellisesti sijoitettujen lasten osuus on ollut alueella jo kahden vuoden ajan maan korkein. Lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveystalouden kustannukset ovat kasvaneet voimakkaasti. Vuonna 2024 kokonaiskustannukset olivat noin 97 miljoonaa, mikä on 28 % yli maan keskitason suhteessa alle 18-vuotiaiden määrään. Erityisesti lasten- ja nuorisopsykiatrian kustannukset ylittivät keskiarvon selvästi. Sosiaalihuollon ja lastensuojelun kustannukset ovat kasvaneet 2020-luvun alusta lähtien yli kaksinkertaisella vauhdilla verrattuna maan keskiarvoon. Vaikka alaikäisiin suhteutetut kustannukset olivat maan toiseksi korkeimmat, palvelutarpeeseen suhteutettuna ne jäivät alle keskitason. Myönteistä kehityksessä on se, että kasvu on painottunut erityisesti sosiaalipalveluihin ja lastensuojelun avopalveluihin. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2025, 26–27; Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024b.)

Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen tekemän tutkimuksen mukaan (2024) kaikilla ihmisillä ei ole tarvetta yhteensovittuihin palveluihin. Kiinnittämällä huomiota erityisesti paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden palveluiden yhteensovittamiseen voidaan kuitenkin varmistaa talouden ja resurssien riittävyys aikaisempaa

paremmin, jolloin resurssia vapautuu myös muille asiakkaille. (Paatela ym. 2024, 3.) Tutkimusten mukaan 10 % sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita käyttävistä käyttää palveluita paljon, muodostaen 80 % sosiaali- ja terveydenhuollon käytön kustannuksista (Koivisto & Tiirinki 2020, 86). Palveluiden yhteensovittaminen vähentää vähähyötyisiä ja toistuvia käyntejä ja edistää asiakkaiden terveyttä, elämänlaatua ja hyvinvointia sekä lisää henkilöstön työhyvinvointia (Paatela ym. 2024, 3).

Johtamismalli, LaNuPe yhteensovittava johtaminen

Kuva 4. Yhteensovittavan johtamisen rakenne Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024b).

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella hyvinvointialuejohtaja nimesi Siun soten lasten ja nuorten kehityksellisiin ja psyykkisiin häiriöihin liittyvien sote-palvelujen kehittämistyöryhmän (LaNuPe-työryhmä). Aluksi työryhmän tehtävänä oli luoda esitys rakenteiden luomiseksi lasten ja nuorten perustasolla hoidettavien lievien ja keskivaikeiden kehityksellisten ja mielenterveyshäiriöiden ennaltaehkäisyyn, diagnostiikkaan ja hoitoon sekä kuntoutukseen liittyviin toimintoihin. Rakenteiden tuli mahdollistaa moniammatillisuus, integratiivinen toiminta sekä osaamisen ja resurssien turvaaminen. Uudistamista tarvitaan sekä asiakastyön että johtamisen tasoilla. Asiakastyön tasolla kehitetään toimintamalleja tukemaan erityisesti usean eri tahon asiantuntijuutta ja yhteistyötä vaativiin asiakastilanteisiin. Uudelaista johtamisosaamista ja yhdessä sovittuja toimintatapoja kehitetään luomalla yhteensovittavan johtamisen rakenne, jossa toimintaa ja taloutta voidaan

tarkastella ja kehittää lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kokonaisuutena yksittäisten palvelujen rinnalla. Systeemistä muutosta toteutetaan erilaisten kehittämisprosessien ja -toimenpiteiden kautta. (Pohjois-Karjalan hyvinvointialue 2024a.)

5.3 Kyselyn kohderyhmä ja toteutus

Kyselyn kohderyhmäksi valittiin LaNuPe-kehittämisen projektiryhmä ja projektityöryhmä, koska niiden jäsenet ovat keskeisiä toimijoita Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen LaNuPe-kehittämisessä. Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella, miten yhteisövaikuttavuus -viitekehys ilmenee näiden palveluiden kehittämisessä. Kyselyn vastaajien nimetiedot saatiin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen työryhmän nimeämisen päätöspöytäkirjasta, Ote 09.12.2024.

Kyselyä testattiin kolmella vastaajalla ennen lähetystä. Osa kyselyn kysymyksistä muokattiin saadun palautteen perusteella selkeämmäksi. Kysely (liite 3) toteutettiin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen LaNuPe-kehittämisen projektiryhmään ja projektityöryhmään nimetyille 21 jäsenelle Forms-kyselynä ajalla 29.5.-16.6.2025. Kyselyyn vastattiin anonyymisti. Saatekirje (liite 3) ja linkki lähetettiin 29.5.2025 sähköpostilla kyselyn vastaajille. Vastaajille kerrottiin, että vastaajat pystyivät kysymään halutessaan lisätietoja kyselyyn liittyen. Tällöin kysyjän henkilötieto, ammattinimike, työyksikkö, toimipaikan osoite, työpuhelinnumero ja työ sähköpostiosoite olisivat tulleet tutkijan tietoon. Yhtään kysymystä kyselystä ei tullut. Kyselyyn osallistujille lähetettiin kaksi muistutusviestiä, että vastauksia saataisiin mahdollisimman paljon. Kyselyllä haluttiin selvittää, kuinka yhteisövaikuttavuus -viitekehys ilmenee Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen LaNuPe-kehittämistyössä. Lopussa oli mahdollisuus selittää kyselyyn antamiansa vastauksia tarkemmin tai kommentoida muutoin yhteisövaikuttavuus -viitekehysten mukaista kehittämistä vapaamuotoisessa kentässä. Kyselyn kysymykset nousivat pääasiallisesti opinnäytetyön tietoperustasta. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä kuusi (6). Vastaajamäärän jäätyä vähäiseksi kysely uusittiin lokakuussa 2025, jolloin kyselyyn saatiin yhteensä kahdeksan (8) vastaajaa. Vastausaika kyselyn toisella kierroksella oli 17.-24.10.2025.

Taustatietona kyselyssä kysyttiin, kuinka aktiivisesti vastaaja on ollut mukana LaNuPe-kehittämisessä. Vastaajilta kysyttiin kokemusta siitä, onko LaNuPe-kehittämisessä tai kehittämissuunnitelmissa tällä hetkellä havaittavissa seuraavat asiat: kehittämisessä ja uudistamisessa on yhteinen tavoite ja yhteiset jaetut mittarit, kehitetään yhteistyötä vahvistavia toimia, varmistetaan jatkuva vuoropuhelu, on yhteen sovittavan johtamisen rakenne, saadaan taustatukea ltlalta ja se, että kehittämisen toimenpiteitä ja huomiota on kiinnitetty palveluiden preventiiviseen vaiheeseen, yhteistoimintaan ja jatkuvuuteen. Kyselyssä kysyttiin myös kokemusta siitä, että onko kehittämis- ja uudistamistyössä havaittavissa tai suunniteltuna se, että: asioita ratkaistaan ja kehitetään tietoperusteisesti, järjestöt, kunnat ja seurakunnat ovat mukana kehittämisessä sekä perehtymistä siihen, että yhteisövaikuttavuus -viitekehys ohjaa palveluiden uudistamista ja kehittämistä. Kokemuksen lisäksi kysyttiin myös kuinka tärkeänä vastaaja pitää edellä mainittuja asioita. Kyselyssä oli mahdollisuus vastata myös siihen, kuinka yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perehtymistä jatketaan LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyön projektin aikana.

6 Tulokset

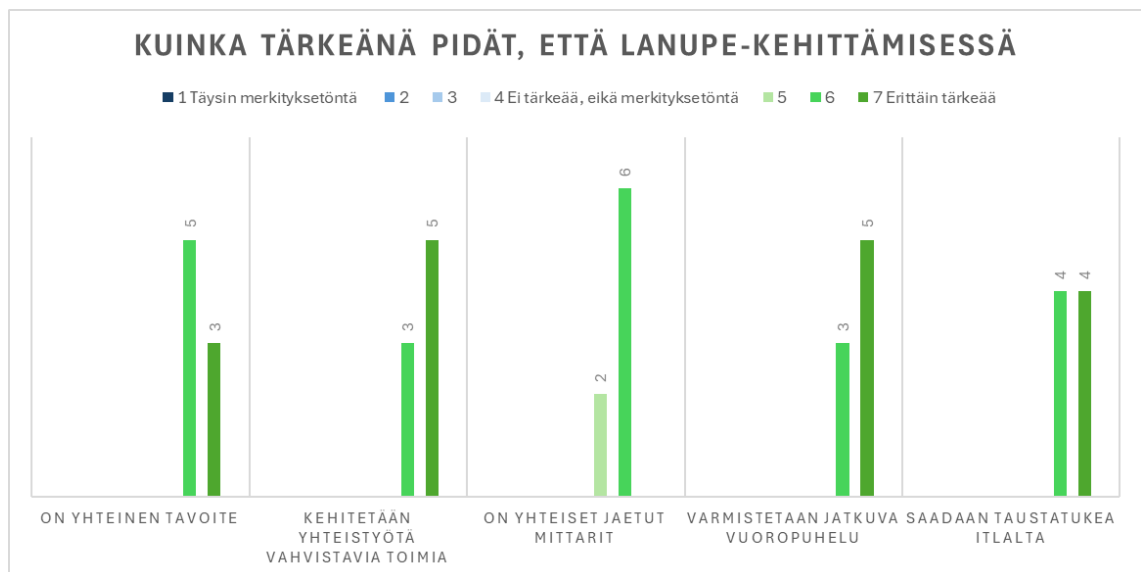
Kyselyyn vastaajia oli kahdeksan, joista yksi oli osallistunut 1–2 LaNuPe-kehittämisen kokoontumiseen, kolme oli ollut mukana enemmän kuin neljässä kokoontumisessa ja kuusi vastaajista oli osallistunut kokoontumisten lisäksi kehittämiseen myös kokoontumisten välissä.

6.1 Yhteisövaikuttavuuden edellytykset

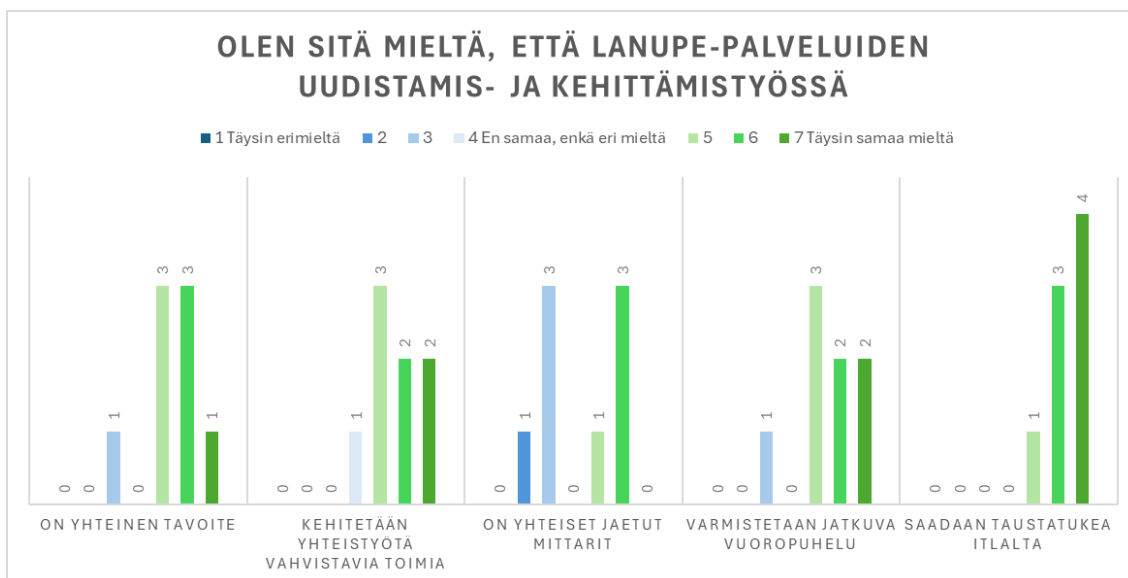
Yhteistä tavoitetta pidettiin hyvin tärkeänä ja se tunnustetaan, mutta ei täysin yksimielisesti (kuvio 2 & 3). Avoimen vastauksen mukaan tavoitteen jakaminen välitavoitteisiin ja eri käytännön työn rakenteisiin kytkisi kaikki toimijat mukaan yhteisen tavoitteeseen ja sen saavuttamiseen nykyistä paremmin.

Koen, että meillä on ainakin suurimmilta osin hyvä tahtotila. Keskustelua on paljon, mutta jostain syystä emme pääse eteenpäin vaan pyöritämme samoja asioita ehkä haaste-/ongelmaperusteisesti. Rohkeusko puuttuu? Koen myös, että iso tavoite on perustyössä kaukana ja voisi olla hyvä olla preventiivisellekin tasolle ym. välitasoille omia osa-/välitavoitteitaan, jotta oikeasti kaikki kokisivat olevansa tässä mukana.

Eniten koen huolta asiakastyötä tekevien mukana olemisesta, heistä osa on ollut työpajoissa tai on perhekeskuksissa mukana, mutta väitän valtaosan olevan ulkokehällä vielä asian kanssa.

Kuvio 2. Yhteisen tavoitteen, yhteistyötä vahvistavien toimien kehittämisen, jaettujen yhteisten mittareiden, jatkuvan vuoropuhelun varmistamisen ja Itlan taustatuen tärkeys LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä.

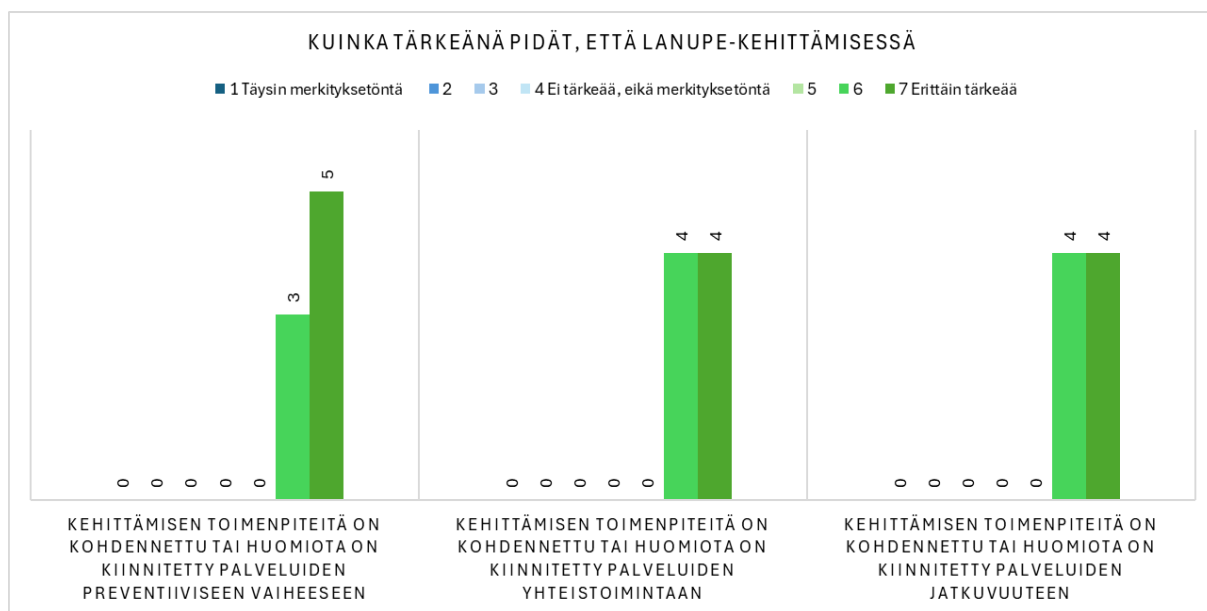
Kuvio 3. Kokemus yhteisestä tavoitteesta, yhteistyötä vahvistavien toimien kehittämisestä, yhteisistä jaetuista mittareista, jatkuvan vuoropuhelun varmistamisesta ja Iltalta saadusta taustatuesta LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä

Yhteistyötä vahvistavien toimien kehittämistä pidetään erittäin tärkeänä. Niiden kehittäminen tunnistettiin olevan käynnissä, mutta toimien vaikuttavuudesta ei olla vielä täysin vakuuttuneita. Jaettuja yhteisiä mittareita pidettiin hyvin tärkeänä. Puolet vastaajista tunnistaa yhteiset mittarit hyvin. Jatkovaa vuoropuhelua pidetään erittäin tärkeänä ja valtaosalla vastaajista oli kokemus siitä, että jatkuva vuoropuhelu on varmistettu. Iltan tarjoamaa taustatukea pidettiin hyvin tärkeänä ja sen koettiin toteutuneen erittäin hyvin. (kuvio 2 & 3.) Avoimessa vastauksesta kävi ilmi, että taustatuen avulla saadut kokemukset muilta alueilta olivat auttaneet kehittämis- ja uudistamistyössä. Lisäksi tuotiin esille, että taustatuen ohella oma sitoutuminen yhteisövaikuttavuus -viitekehikseen on avainasemassa kehittämis- ja uudistamistyössä.

Mielestäni Iltla on antanut Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle erittäin vahvan tuen ja loppu on kiinni meistä itsestämme. Pidän tärkeänä, että tähän astisessa yhteisessä työssä on palattu siihen, miten jokin asia näyttäytyy yhteisövaikuttavuuden viitekehiksestä tarkasteltuna. Omalle hvalleeni tärkeänä pidän myös sitä, että saamme herätteitä muiden alueiden käytännönsovelluksista.

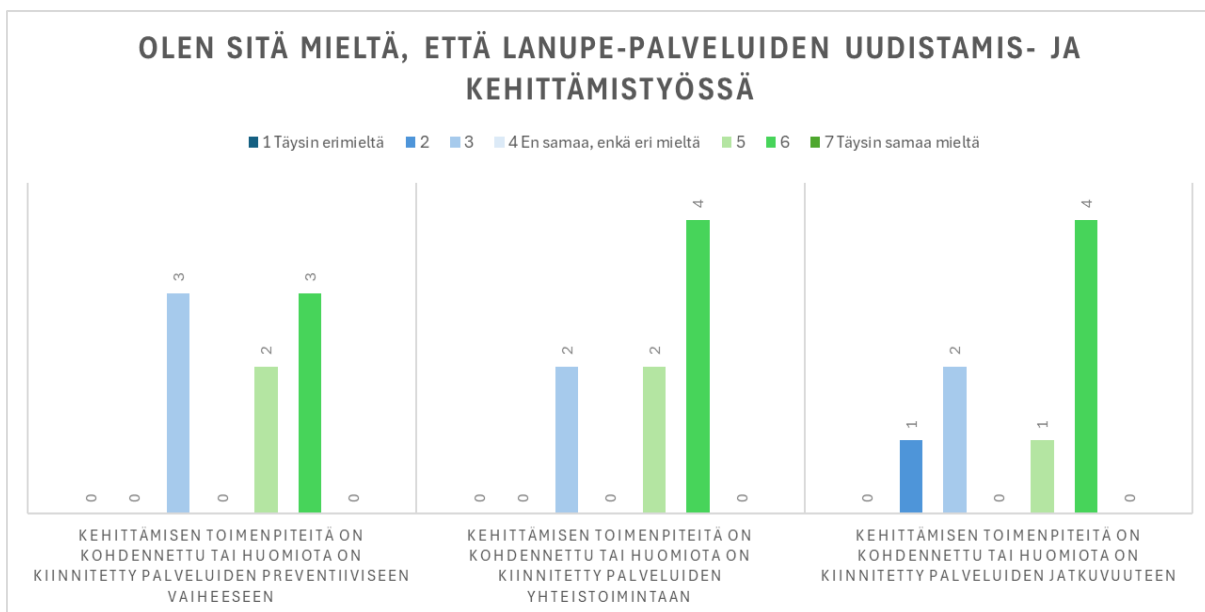
6.2 Käytännön työn rakenteet

Vastaajat pitivät tärkeänä tai erittäin tärkeänä sitä, että kehittämisen toimenpiteitä on kohdennettu tai huomiota on kiinnitetty palveluiden preventiiviseen vaiheeseen, yhteistoimintaan ja jatkuvuuteen (kuvio 4).

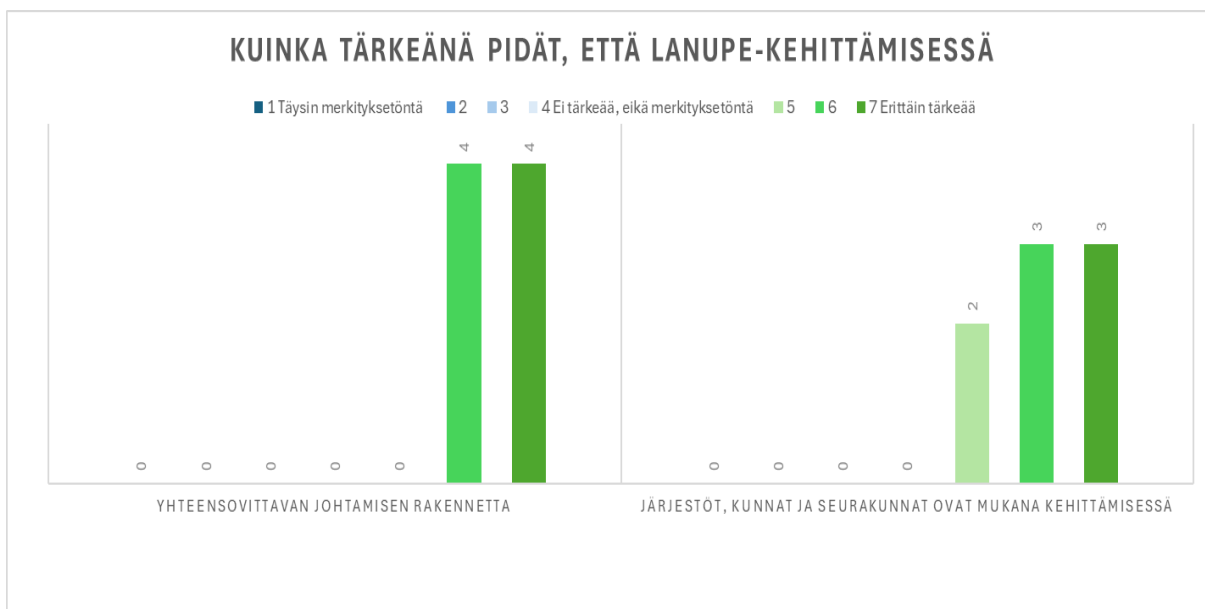

Kuvio 4. Kehittämisen toimenpiteiden kohdentumisen ja huomion kiinnittämisen tärkeys palveluiden preventiiviseen vaiheeseen, yhteistoimintaan ja jatkuvuuteen.

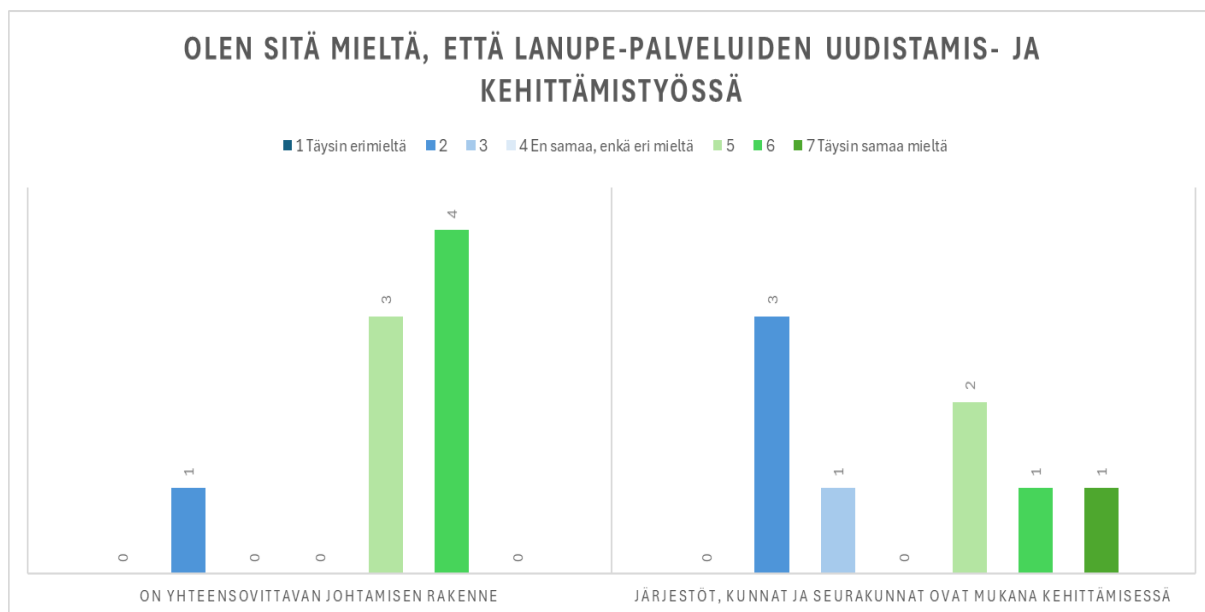
Kokemukset siitä kuinka kehittämisen toimenpiteitä oli kohdennettu ja huomiota kiinnitetty LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä käytännön työn eri vaiheisiin jakoi jonkin verran mielipiteitä. Kehittämisen toimenpiteiden kohdentuminen palveluiden preventiiviseen vaiheeseen, yhteistoimintaan ja jatkuvuuteen koettiin kuitenkin toteutuneen pääasiallisesti hyvin. (kuvio 5.)

Kuvio 5. LaNuPe-kehittämisen toimenpiteiden kohdentuminen ja huomion kiinnittäminen palveluiden preventiiviseen vaiheeseen, yhteistoimintaan ja jatkuvuuteen.

Kuvio 6. Yhteensovittavan johtamisen rakenteen sekä järjestöjen, kuntien ja seurakuntien osallistamisen tärkeys LaNuPe-kehittämisessä.

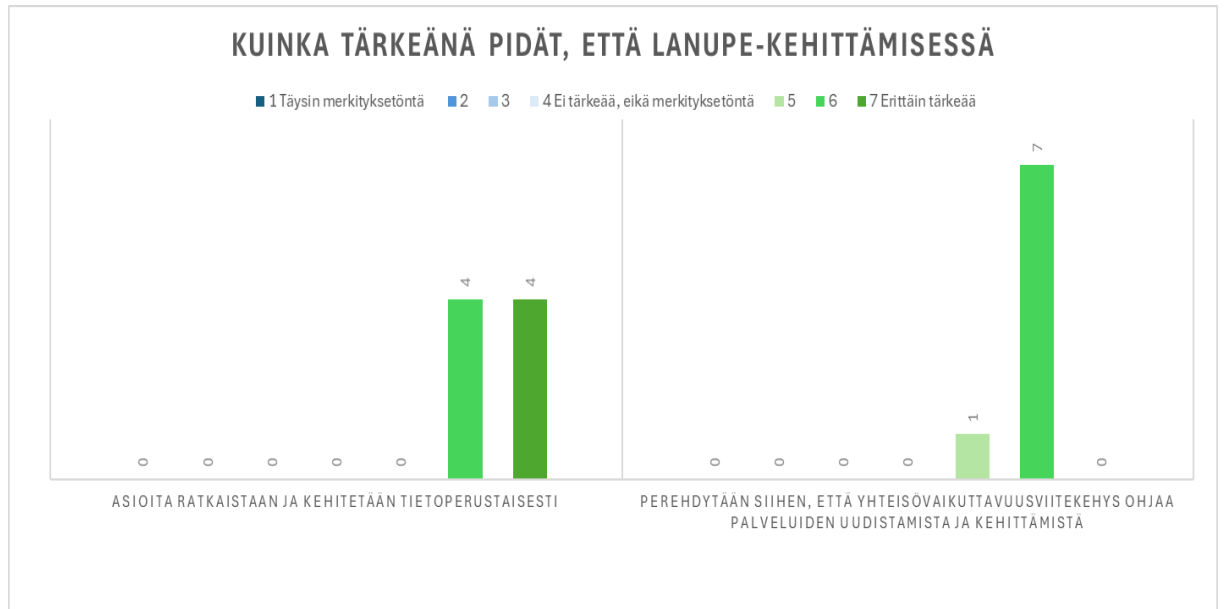

Kuvio 7. Yhteensovittavan johtamisen sekä järjestöjen, kuntien ja seurakuntien osallistamisen näkyminen LaNuPe-uudistamis- ja kehittämissä.

Yhteensovittavan johtamisen rakennetta pidettiin hyvin tärkeänä ja valtaosa koki sen toteutuneen kehittämissä hyvin. Järjestöjen, kuntien ja seurakuntien mukana oloa kehittämissä pidettiin hyvin tärkeänä, mutta noin puolet vastaajista koki sen olevan vielä puutteellista. (kuvio 6 & 7.)

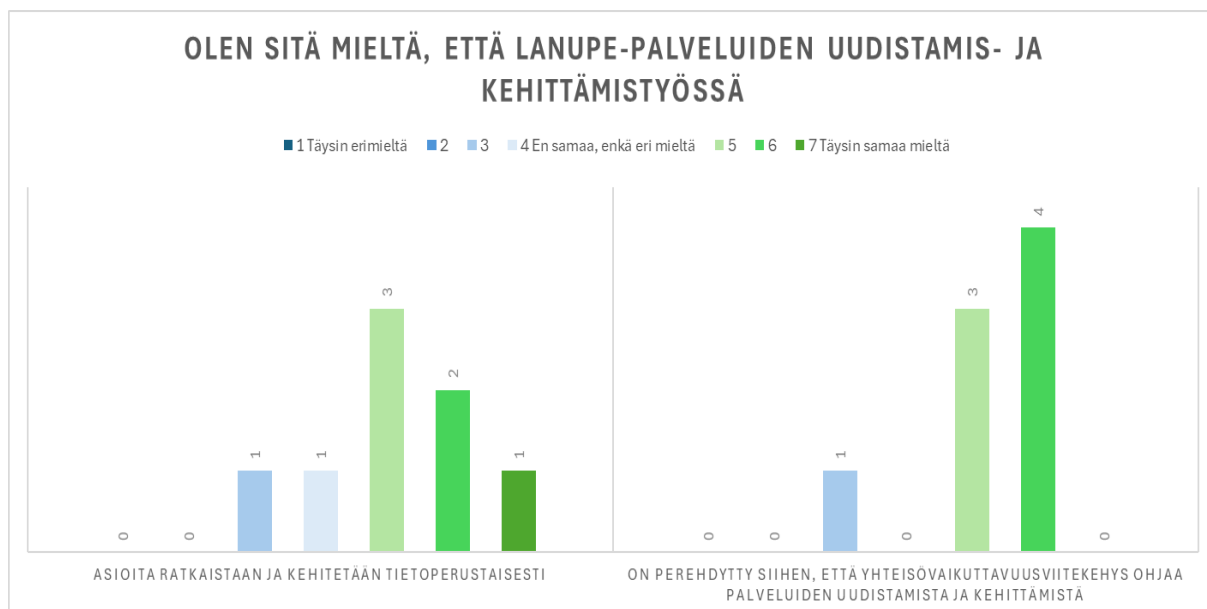
6.3 Teoreettiset lähtökohdat ja osaamisen vahvistaminen

Kyselyn vastausten perusteella LaNuPe-kehittämissä olevien toimijoiden mielestä tietoperustainen kehittäminen ja päätöksen teko ja yhteisövaikuttavuustiedon hyödyntäminen palveluiden kehittämissä koetaan tärkeäksi, mutta ei erityisen painokkaasti (kuvio 8).

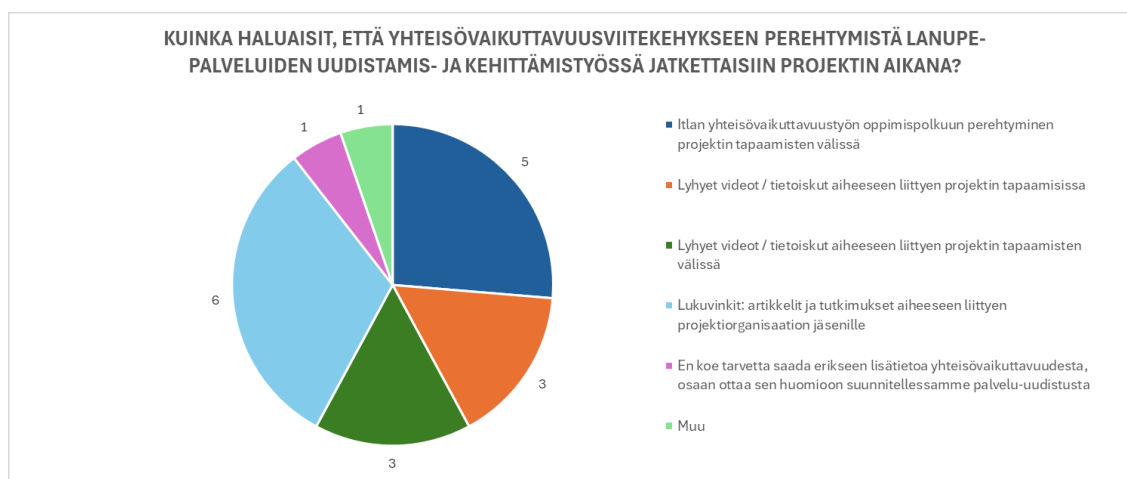

Kuvio 8. Tietoperusteisen kehittämisen ja yhteisövaikuttavuus -viitekehyksen mukaisen palveluiden uudistamisen ja kehittämisen tärkeys La-NuPe-kehittämisessä.

Asioiden ratkaisemista ja kehittämistä tietoperustaisesti pidettiin hyvin tärkeänä ja sen koettiin toteutuneen kehittämisen alkuvaiheessa melko hyvin. Perehtymistä siihen, että yhteisövaikuttavuus -viitekehys ohjaa palveluiden uudistamista ja kehittämistä pidettiin tärkeänä ja valtaosa kokee sen kehittämis- ja uudistamistyössä toteutuvan. (kuvio 8 & 9.)

Kuvio 9. Asioiden tietoperusteisen kehittämisen ja ratkaisemisen sekä yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perehtyneisyyden näkyminen LaNuPe-uudistamis- ja kehittämistyössä.

Kuvio 10. Yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perehtyminen LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä.

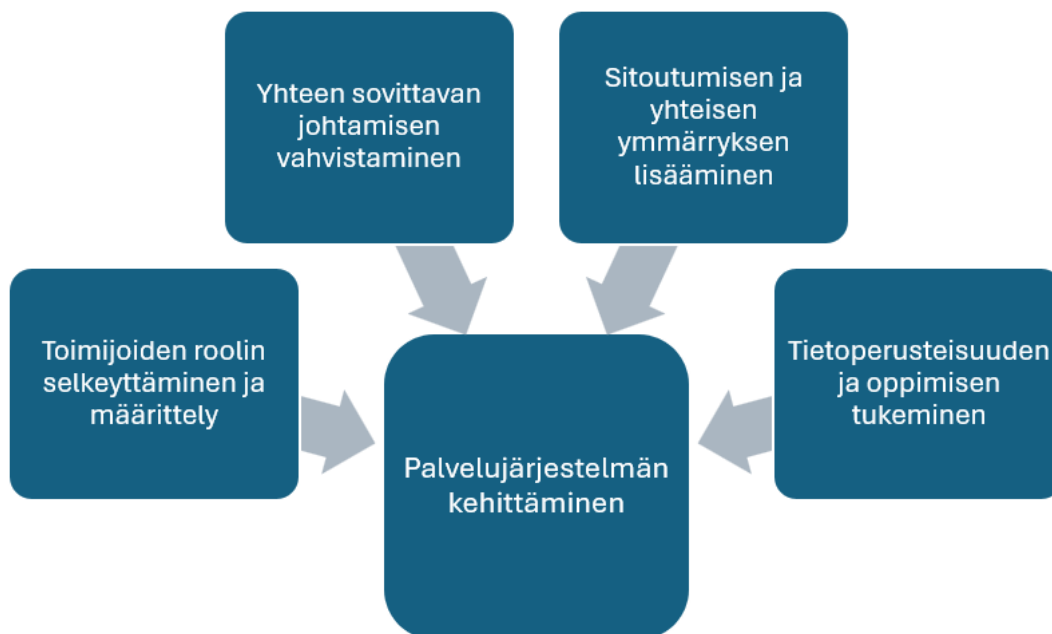
Projektin aikainen perehtyminen aiheeseen liittyviin lukuvinkkeihin; artikkeleihin ja tutkimustietoon sekä Itlan yhteisövaikuttavuustyön oppimispolkuun ja videoihin tukee yhteistä tavoitetta ja oppimista. (kuvio 10.)

Koen itse olevani hyvin perehtynyt yhteisövaikuttavuuteen ja melkein siksi vastasin, etten koe tarvetta tutustua välttämättä enempää. Mutta yhteisen tavoitteen ja oppimisen kannalta vastasin kuitenkin lyhyiden videoiden/tietoisukujen ja lukuvinkkien olevan merkityksellisiä. Toki niistä on hyötyä itsellenikin

7 Pohdinta

7.1 Tulosten pohdinta

Yhteisövaikuttavuuden viitekehukseen perustuva kehittäminen soveltuu laaja-alaiseen kehittämiseen ja vahvistaa systeemistä vaikuttamista (Edwards, Middleton, Crosby, Vides, Pasquale & Goggin 2023, 10–11; Parkinson 2022, 11; Stachowiak & Gase 2018; Kania & Kramer 2011). Vastaajien kokemuksissa korostui taustatuen merkitys kehittämisen alkuvaiheessa. Yhteinen tavoite ja vahva taustatuki muodostavat palvelujärjestelmän uudistamis- ja kehittämistyön perustan, joka luo edellytykset yhteisövaikuttavuustyön viidelle keskeiselle ehdolle: yhteinen tavoite, yhteiset mittarit, toisiaan vahvistavat toimet, jatkuva vuoropuhelu ja kehittämisen taustatuki. Mitä täydellisemmin ehdot toteutuvat, sitä vaikuttavampaa muutos on. (Stachowiak & Gase 2018.) Vastauksissa taustatuki koettiin vahvaksi ja arvokkaaksi, mutta jatkokehittämisen onnistuminen nähtiin ensisijaisesti paikallisten toimijoiden vastuulla, mikä korostaa omistajuuden ja sitoutumisen roolia prosessin edistämässä. Viitekehystä pidettiin käytännön työssä hyödyllisenä ohjaavana mallina, jonka avulla on pystytty palaamaan tarkastelemaan kehittämisen eri osa-alueita sen näkökulmasta. Tämä on tukenut yhteistä ymmärrystä ja reflektointia. Parkinsonin ym. (2022,4), mukaan taustatuki edistää yhteisen tavoitteen tunnistamista, strategista suunnittelua, toisiaan vahvistavien toimien kehittämistä, tehokasta viestintää ja kestävän mittausjärjestelmän luomista. Se auttaa säilyttämään keskittymisen yhteiseen tavoitteeseen, mutta mahdollistaa samalla yksilöllisten pyrkimysten tukemisen. (Parkinson ym. 2022, 4.) Vastaajat toivoivat kuitenkin lisää selkeää ja ymmärrettävää tietoa viitekehysten hyödyistä ja palveluiden kehittämisen vaikuttavuudesta. Ehdotuksina nousivat esille itsenäinen perehtyminen oppimispolkuun ja tutkimusperusteisiin lukuvinkkeihin sekä videot, tietoiskut yhteisiin tapaamisiin ja niiden välillä. Kyselyn perusteella keskeisiksi jatkokehittämisen painopistealueiksi nousivat yhteensovittavan johtamisen rakenteiden vahvistaminen, sitoutumisen ja yhteisen ymmärryksen lisääminen, tietoperusteisuuden ja oppimisen tukeminen sekä toimijoiden roolin selkeyttäminen ja määrittely (kuvio 11).

Kuvio 11. Yhteisövaikuttavuus -viitekehyksen mukaisen palvelujärjestelmän uudistamis- ja kehittämistyön jatkokehittämisen painopisteet LaNuPe-kehittämisessä.

Vastaajien määrä oli tutkimuksessa melko pieni, minkä vuoksi tuloksia ei sellaisenaan voida kvalitatiiviselle tutkimukselle ominaisesti yleistää (Hirsjärvi ym. 2009, 160–161). Ne kuvaavat kuitenkin ilmiötä suuntaa antavasti ja tuottavat arvokasta tietoa palveluiden kehittämisen tueksi. Tulokset tukevat myös LaNuPe-kehittämistyötä toimeksiantajan tavoitteiden mukaisesti.

7.2 Yhteisövaikuttavuutta edistävät tekijät

Tuloksissa korostui yhteensovittavan johtamisen rakenteiden ja jatkuvan vuoropuhelun merkitys. Tämä vahvistaa tutkimustietoon perustuvaa näkemystä siitä, että yhteensovittavan johtamisen rakenteiden ylläpitäminen, sitoutuminen yhdessä tekemiseen, johtamisen suunnitelmallisuus ja tietoperustaisen kehittämisen tuki päätöksenteossa ovat keskeisiä tekijöitä, jotka voivat tuottaa haluttuja tuloksia ja vahvistaa kokemusta rakenteiden merkityksestä. (Kekäläinen ym. 2025, 238–239, 244; Takalo, Räsänen, Hakko, Juutela & Niemelä 2022, 11.) Jatkuva vuorovaikutus toimii yhdistävänä elementtinä kaikkien muiden edistävien tekijöiden välillä ja mahdollistaa muun muassa jaetun ymmärryksen,

yhteisövaikuttavuustyöstä kertomisen, sitoutumisen ja sopimusten tekemisen, tarvelähtöisen palveluiden kehittämisen ja onnistumisten jakamisen. (kuva 5.) Kokemuksia yhteensovittavan johtamisen rakenteiden käytännön vaikuttavuudesta LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä ei ole vielä kovin pitkältä ajalta, joka voi selittää arvioiden vaihtelevuutta. Myös tietoperusteinen asioidenratkaisu näissä rakenteissa on ollut käytössä vasta lyhyen aikaa, mikä osaltaan selittää sen vaikuttavuuden kokemuksen hajontaa.

Kuva 5. Yhteisövaikuttavuutta edistävät tekijät (Kyösti 2025, 6).

Yhteinen tavoite LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä tunnistettiin, mutta ei vielä täysin yksimielisesti. Tutkimustieto (Loughhead ym. 2024, 5; Parkinson ym. 2022, 4,11) vahvistaa, että yhteinen tavoite ja visio lisäävät yhdessä tekemistä, vähentävät jännitteitä ja tukevat tietoon perustuvaa päätöksentekoa. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan mittausjärjestelmä, joka mahdollistaa edistymisen, tehokkuuden ja vaikuttavuuden arvioinnin (Parkinson ym. 2022, 4,11). Tämä tukee kyselyn havaintoa siitä, että välitavoitteiden asettaminen auttaisi seuraamaan etenemistä ja tuomaan onnistumisen kokemuksia jo ennen laajemman tavoitteen saavuttamista. Muutos suuressa organisaatiossa on hidasta, mikä voi aiheuttaa turhautumista, jos odotukset ja tavoite

esimerkiksi kiireellisten sijoitusten vähenemisessä tai lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin kohenemisessä eivät toteudu nopeasti. Todellisen muutoksen aikaansaaminen vie tutkitusti aikaa. Yhteisövaikuttavuustyöllä vaikuttaminen ei ole oikotie onneen vaan se on pitkäkestoinen prosessi. (Stachowiak & Gase 2018.) Välitavoitteet tukisivat sitoutumista ja yhteisen ymmärryksen rakentamista sekä toisivat tietoperusteisuutta kehittämistyöhön. Sitoutuminen on tunnistettu palvelujärjestelmän muutosta edistäväksi tekijäksi myös Itlan arviointitutkimuksessa (kuva 5).

7.3 Yhteisövaikuttavuutta estävät tekijät

Vaikka yhteistyötä vahvistavat toimet koettiin tärkeiksi ja niiden nähtiin olevan käynnissä, niiden vaikutukset eivät olleet vielä täysin näkyvissä. Kyselyssä korostettiin järjestöjen, kuntien ja seurakuntien osallistumisen merkitystä, mutta kokemukset niiden mukana olosta kehittämistyössä vaihtelivat, ja mukanaolossa koettiin olevan puutteita. Yhteisövaikuttavuuden viitekehysten perustuva palveluiden kehittäminen korostaa tarvetta puuttua tähän haasteeseen. Arviointitutkimuksessa kuntayhteistyön haasteet, yhteisen ymmärryksen ja sitoutumisen puute sekä lainsäädännön aiheuttamat rajoitteet tunnistettiin merkittäviksi riskeiksi yhteisövaikuttavuustyössä onnistumiselle (kuva 6).

Yhteisövaikuttavuustyön haasteet

Kuva 6. Yhteisövaikuttavuutta estävät tekijät (Kyösti 2025, 6).

Lisäksi kyselyn vastauksissa nousi esille huoli asiakastyötä tekevien mukana olosta. Vaikka osa työntekijöistä on osallistunut työpajoihin tai toimii perhekeskuksissa, valtaosa on edelleen kehittämistyön ulkokehällä. Tämä voi vähentää kehittämistyön juurtumista arkeen ja vähentää osallisuuden tunnetta. Näiden toimijoiden roolia palvelupoluissa sekä kehittämis- ja uudistamistyössä tulisi tehdä näkyvämmäksi ja selkeämmin määritellyksi, jotta ne koettaisiin aktiivisina kehittäjinä ja toimijoina, ei pelkästään tukijoina. Oulussa on saatu kokemuksia siitä, että palvelujärjestelmä uudistuksessa yhden kontaktin rakenteen kehittäminen on auttanut palveluita integroitumaan ja painopiste on muuttunut aiempaa ennaltaehkäisevämmäksi. Yhden kontaktin rakenteen kautta palveluista saatu tieto on myös auttanut myös johtoa keskittymään olennaisten asioiden ratkaisemiseen. (Takalo ym. 2022, 11) Yhden kontaktin rakenne tarkoittaa mallia, jossa perheiden tukemiseksi tarvittava monialainen tuki on ammattilaisten ja perheiden saatavilla nopeasti ja helposti yhdestä yhteyspisteestä, kuten puhelinnumerosta (Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö 2023c).

Kyselyn avoimissa vastauksissa nousi esiin myös yhteisen tavoitteen etäisyys arjen työstä. Yhteinen päämäärä koettiin kaukaiseksi, mikä voi heikentää osallisuuden tunnetta ja motivaatiota. Avoimissa vastauksissa tuotiin esille, että

vaikka kehittämistyössä on hyvä tahtotila ja aktiivista keskustelua, eteneminen koettiin hitaaksi ja keskustelu paikoin ongelmakeskeiseksi. Vastauksessa pohdittiin, puuttuuko rohkeus konkreettisiin toimenpiteisiin ja kokeiluihin. Ratkaisuksi ehdotettiin välivaiheiden ja osatavoitteiden asettamista eri tasoille, kuten preventioon, integraatioon ja jatkuvuuteen. Tämä voisi myös vahvempaa kokemusta siihen, että toimenpiteitä ja kehittämistä on kohdennettu eri vaiheisiin. Tutkimustiedon mukaan toisiaan vahvistavien toimien toteuttaminen edellyttää selkeää toimintasuunnitelman, jossa jokaisen toimijan rooli ja vastuut on määritelty. Kehittämistyöhön osallistuvien monipuolisten taitojen ja verkostojen hyödyntäminen toimintasuunnitelmassa auttaa merkittävästi yhteisen tavoitteen saavuttamista. (Loughhead ym. 2024, 5; Parkinson ym. 2022, 6.)

7.4 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tutkimuseetiikalla tarkoitetaan sitä, että tutkija huomioi tutkimuksen mahdolliset vaikutukset kohderyhmään sekä laajemmin yhteiskuntaan. Tutkimuseetiikan noudattaminen varmistaa tieteellisten tutkimusten luotettavuuden, kestävyuden ja toistettavuuden. (Allea 2023.) Eettisesti vastuullisten toimintamallien ja hyvien tieteellisten käytänteiden noudattaminen on edellytys myös opinnäytetyön eettisyydelle (Allea 2023; Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 11–18). Ennen tutkimuksen toteuttamista tulee hakea tutkimuslupa (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 13). Tätä opinnäytetyötä varten haettiin toimeksiantosopimus ja tutkimuslupa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja Itävalian käytänteiden mukaisesti. Tutkimuksessa noudatettiin vastuullisen arvioinnin periaatteita (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 14). Eettisyyttä vahvistettiin kuulemalla toimeksiantajan, kohdeorganisaation ja opinnäytetyön ohjaajan palautetta työn eri vaiheissa sekä noudattamalla sovittuja aikatauluja ja toimintatapoja. Tieteellinen työ tulee suunnitella, toteuttaa ja dokumentoida huolellisesti avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 13). Luotettavuutta lisää tarkka kuvaus tutkimuksen toteutuksesta, aineistonkeruumenetelmistä ja analyysin etenemisestä. Aineisto tulee luokitella ja tulkinnat perustella. (Hirsjärvi ym. 2009, 232–233.) Tässä opinnäytetyössä prosessi raportoidaan mahdollisimman läpinäkyvästi: kuvataan keskeiset käsitteet,

tiedonkeruumenetelmä ja laadun arvioinnin perusteet ja analyysimenetelmät. Tulokset on esitetty huolellisesti.

Lähdekritiikki on olennainen osa tutkimuksen luotettavuutta. Plagiointi on kiellettyä ja se tarkoittaa toisen tekstin käyttämistä ilman asianmukaisia viittauksia. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 17; Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2013, 26.) Tässä opinnäytetyössä lähteet valittiin huolellisesti, niiden luotettavuus arvioitiin, ja lähdemerkinnät tehtiin Karelia-ammattikorkeakoulun ohjeistuksen mukaisesti. Lähteen luotettavuutta lisäävät muun muassa kirjoittajan tunnettuus, julkaisijan arvovalta, tutkimuksen puolueettomuus sekä julkaisun ajantasaisuus. (Hirsjärvi ym. 2013, 113). Tämän työn lähteinä käytettiin tieteellisiä tutkimuksia, julkaisuja ja luotettavien organisaatioiden aineistoja.

Tietoa kerättiin tutkimuksellisen kehittämistyön menetelmällä ja kysely toteutettiin osallistavana menetelmänä. Aikataulusyistä kysely toteutettiin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella käynnistyneen lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämisen alkuvaiheessa, jotta tuloksia voitiin hyödyntää käynnissä olevassa kehittämistyössä. Kyselyn eettisyys ja luotettavuus varmistettiin laatimalla etukäteen selvitys aineiston säilyttämisestä, käsittelystä ja arkistoinnista sekä noudattamalla tietosuojalainsäädäntöä ja salassapitoon liittyviä velvoitteita. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 13–14). Saatekirjeessä kerrottiin tutkimuksen tarkoitus, tavoitteet ja se, ettei vastaajia voida tunnistaa. Lisäksi mukana oli henkilötietojen tietosuojaseloste. Kyselyllä selvitettiin projektiryhmän kokemuksia kehittämistyön alkuvaiheessa. Kysely lähetettiin 21 vastaajalle ja vastauksia saatiin kahdeksan. Vastaajien määrä jäi melko vähäiseksi, minkä vuoksi tuloksia ei sellaisenaan voida kvalitatiiviselle tutkimukselle ominaisesti yleistää (Hirsjärvi ym. 2009, 160–161). Ne kuvaavat kuitenkin ilmiötä suuntaa antavasti ja tuottavat arvokasta tietoa palveluiden kehittämisen tueksi. Tulokset tukevat myös LaNuPe-kehittämistyötä toimeksiantajan tavoitteiden mukaisesti ja osoittavat yhteisövaikuttavuus -viitekehyksen merkityksen LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä. Tulosten yhdenmukaisuus aineistohaun kanssa vahvistaa niiden luotettavuutta.

Tutkimuksen eettisyyden ja luotettavuuden kannalta oli tärkeää arvioida myös tutkimuksen tekijän omaa roolia kehittämistyöhön osallistuneena toimijana.

Toimin samanaikaisesti kehittäjänä ja tutkimuksen tekijänä, mikä voi periaatteessa vaikuttaa aineiston keruuseen ja tulkintaan. Tämän vuoksi pyrin systemaattisesti häivyttämään oman roolini ja varmistamaan, ettei osallistumiseni vaikuttanut tutkimustuloksiin. Aineistonkeruussa käytin anonyymiä kyselyä, mikä vähensi sosiaalisen paineen ja vuorovaikutuksen mahdollisia vaikutuksia. Analyysissa erotin omat kokemukseni tutkimusaineistosta ja tukeuduin vastaajien tuottamaan tietoon. Reflektiivisyys ja omien ennakko-oletusten tarkastelu olivat olennainen osa analyysiprosessia, ja niiden avulla varmistettiin tutkimuksen läpinäkyvyys, luotettavuus ja eettisyys.

7.5 Tulosten hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet

Palveluiden kehittäminen ja uudistaminen yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perustuen on tärkeää, jotta ratkaisut pohjautuvat tutkittuun tietoon ja toimiviksi todettuihin käytäntöihin. Eri toimijoiden yhteistyö varmistaa, että lapsiperheille tarjottava tuki on varhaista, koordinoitua ja jatkuvaa. Tämän opinnäytetyön tulokset tuottavat tietoa yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perustuvasta palveluiden kehittämisestä. Vastaajien määrä oli tutkimuksessa melko pieni, minkä vuoksi tuloksia ei sellaisenaan voida kvalitatiiviselle tutkimukselle ominaisesti yleistää (Hirsjärvi ym. 2009, 160–161). Ne kuvaavat kuitenkin ilmiötä suuntaa antavasti ja tuottavat arvokasta tietoa palveluiden kehittämisen tueksi. Tulokset tukevat myös LaNuPe-kehittämistyötä toimeksiantajan tavoitteiden mukaisesti. Saatua tietoa voidaan hyödyntää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella vuosina 2025–2027 tapahtuvassa kehittämistyössä sekä muissa vastaavissa kehittämissä. Jatkossa tutkimusta voisi syventää tarkastelemalla, miten yhteisövaikuttavuus -viitekehys ilmenee lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämisessä kehittämistyön päätyttyä. Lisäksi projektiryhmän haastattelut voisivat tarjota syvällisempää ymmärrystä tässä tutkimuksessa esiin nousseista teemoista.

Lähteet

- Alderwick, H., Hutchings, A., Briggs, A. & Mays, N. 2021. The impacts of collaboration between local health care and non-health care organizations and factors shaping how they work: a systematic review of reviews. *BMC Public Health* 2021, 21:753. <https://doi.org/10.1186/s12889-021-10630-1>. 19.1.2025. 11.4.2025.
- Alfandari, R. & Taylor, B.J. 2022. Community-based multi-professional child protection decision making: Systematic narrative review. *Child Abuse & Neglect* 123:2022. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2021.105432>. 11.4.2025.
- Allea. 2023. Research integrity and research ethics. 2023. <https://allea.org/research-integrity-and-research-ethics/>. 28.9.2025.
- Campbell, L., Ryan, G., Watchorn, V. & Evans, S. 2025. Health Professionals' Experiences of Interprofessional Collaboration When Supportin Autistic Children and Their Families in Austria. *Health & Social Care in the Community*, 2025. <https://doi.org/10.1155/hsc/1361927>. 20.12.2025.
- Edwards, E. E., Middleton, J., Crosby, S., Vides, B., Pasquale, L. & Goggin, R. 2023. "Change is always hard": A qualitative exploration of the Trauma Resilient Communities (TRC) model implementation process within the context of the pandemics. *Children and Youth Services Review* 149. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2023.106948>. 4.5.2025.
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Hujala A., Mustonen E., Klinga C., Lammintakanen J., Laulainen S. & Taskinen H. 2020. Teoksessa Hujala A. & Taskinen H. (toim.) Uudistuva Sosiaali- ja terveystyö. Tampere University Press. Tampere. 131–149. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202011278261>. 13.10.2024.
- Huttu, T. 2021. Oulun kaupungin yhteisövaikuttavuusmallissa perhe saa vankan tukiverkoston. *Kasvun tuki aikakauslehti* 2021 (2), 18–19. <https://journal.fi/kasvuntuki/article/download/127610/76930>. 27.12.2024.
- Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö. 2023a. Yhteisövaikuttavuus – uudistamme lapsiperheiden palvelujärjestelmää. <https://itla.fi/toiminta/yhteisovaikuttavuus/>. 1.11.2024.
- Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö. 2023b. Miten Itla tukee yhteisövaikuttavuustyötä uranuurtajana Suomessa?. <https://itla.fi/toiminta/yhteisovaikuttavuus/miten-itla-tukee-yhteisovaikuttavuustyota-suomessa/>. 8.12.2024.
- Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö. 2023c. Millaisia ovat käytännön työn keskeiset tavoitteet ja ratkaisut? [Millaisia ovat käytännön työn keskeiset tavoitteet ja ratkaisut? - Itla](https://itla.fi/toiminta/yhteisovaikuttavuus/miten-itla-tukee-yhteisovaikuttavuustyota-suomessa/). 6.1.2026.
- Joronen, K., Hastrup, A., Nieminen, S., Rantanen, A. & Pelkonen, M. 2021. Family centres in Finland – a new integrated service model for families with children and adolescents. 21st International Conference on Integrated Care (Virtual), May 1–31, 2021. <https://ijic.org/articles/10.5334/ijic.ICIC21141>. 11.3.2025.

- Kania, J. & Kramer, M. 2011. Collective impact. *Stanf Soc Innov Rev* 9, 36–41. https://ssir.org/articles/entry/collective_impact#. 13.10.2024.
- Kekäläinen, U., Lammintakanen, J., & Laulainen, S. 2025. Yhteensovittava johtaminen sosiaalihuollon monialaisessa yhteistyössä. Teoksessa Pehkonen, A., Kääriäinen, A., Kinni R-L. & Puurunen, P. (toim.) *Vaativa sosiaalityö*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 233–252. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-86-0669-7>. 13.1.2026.
- Koivisto, J. & Tiirinki, H. 2020. (toim.) Monialaisen palvelutarpeen tunnistaminen sosiaali-, terveys- ja työvoimapalveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:38. Valtioneuvoston kanslia. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-908-0>. 20.10.2025.
- Koivisto, J., Liukko, E., Tiirinki, H. & Lyytikäinen, M. 2020. Palvelukokonaisuuksien ja -ketjujen määrittely, ohjauksen ja seurannan käsikirja. Terveysten- ja hyvinvoinninlaitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-581-0>. 20.10.2025.
- Kyösti, A. 2025. Yhteisövaikuttavuustyön arviointitutkimus: Lapsiperhepalveluiden uudistaminen edellyttää pitkäaikaista kansallista tukea kunnille ja hyvinvointialueille. *Pointti - Selkeästi tutkimuksessa* 3/25. Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö. https://itla.fi/wp-content/uploads/2025/09/Pointti_Lapsiperhepalveluiden-uudistaminen-edellyttaa-pitkaaikaista-kansallista-tukea.pdf. 20.10.2025.
- Loughhead, M., Hodges, E., McIntyre, H., Procter, N., Barbara, A., Bickley, B., Martinez, L., Albrecht, L. & Huber, L. 2024. Pathways for Strengthening Lived Experience Leadership for Transformative Systems Change: Reflections on Research and Collective Change Strategies. *Health Expectations* 27(5). <https://doi.org/10.1111/hex.70048>. 4.5.2025.
- Maylea, C., Roberts, R. & Craik, C. 2020. The Role of Social Workers in Improving the Physical Health of People Who Use Mental Health Services. *Practice, Policy & Perspectives* 73(4). <https://doi.org/10.1080/0312407X.2019.1638430>. 4.5.2025.
- Mönkkönen K. & Kekoni T. 2020. Monitoimijaisuus työntekijän voimavarana ja haasteena. Teoksessa Hujala A. & Taskinen H. (toim.) *Uudistuva Sosiaali- ja terveysala*. Tampere University Press. Tampere. 215–240. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:tuni-202011308311>. 30.11.2024.
- Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Paatela, S., Karreinen, S. & Tynkkynen, L-K. 2024. Ylimmän johdon näkemyksiä integraation etenemisestä ja edellytyksistä hyvinvointialueilla. *Tutkimuksesta tiiviisti* 9/2024. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-272-3>. 20.10.2025.
- Parkinson, J., Hannah, T., McDonald, N., Moriarty, S., Nguyen, M. & Ball, L. 2022. Using a Collective Impact framework to evaluate an Australian health alliance for improving health outcomes. *Health Promotion International* 2022:37. 1–22. <https://doi.org/10.1093/heapro/daac148>. 10.2.2025.
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. 2024a. Lasten ja nuorten kehityksellisiin ja psyykkisiin häiriöihin liittyvä palvelurakenne ja organisoituminen Siun sotessa 2024_2026. Vain sisäiseen käyttöön. 10.12.2024.

- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. 2024b. Palvelurakenne, lasten ja nuorten kehitykselliset ja psyykkiset häiriöt – palvelumuotoiluraportti. Vain sisäiseen käyttöön. 1.2.2025.
- Ritola, V. 2022. Pitkäkestoinen muutos lapsiperheiden palveluiden integraatiossa – alueellisen oppimisverkoston yhteisövaikuttavuustyön arviointi. Itlan raportit ja selvitykset 2022:2. <https://itla.fi/wp-content/uploads/2024/01/Navigaattori-2022-2-Pitkakestoinen-muutos-lapsiperheiden-palveluiden-integraatiossa.pdf>. 1.11.2024.
- Siun sote. 2024a. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia vuosille 2024–2028. https://www.siunsote.fi/wp-content/uploads/2025/01/SIUNSOTE_SUU_Pohjois-Karjalan_hyvinvointialueen_palvelustrategia.pdf. 13.10.2025.
- Siun sote. 2025a. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue – Siun sote. <https://www.siunsote.fi/tietoa-meista/>. 13.10.2025.
- Siun sote. 2025b. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. Kuntayhtymästä hyvinvointialueeksi. <https://www.siunsote.fi/tietoa-meista/organisaatio/historia/>. 13.10.2025.
- Smith, A., Peled, M. & Martin, S. 2022. A collective impact approach to supporting youth transitioning. *Child Abuse & Neglect* 130:105104. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2021.105104>. 3.5.2025
- Stachowiak, S. & Gase, L. 2018. Does Collective Impact really make an Impact? *Stanford Social Innovation Review* 9. https://ssir.org/articles/entry/does_collective_impact_really_make_an_impact#. 13.10.2024.
- Takalo, T., Laine, T., Hakko, H., Niemelä, M. & Räsänen, S. 2023. Evaluation of Psychometric Properties of a New Research Instrument for Measuring Collective Impact Based Cross-Sectoral Collaboration and Leadership: Oulu Collective Impact Study. *Health & Social Care in the Community* 2023. <https://doi.org/10.1155/2023/2516746>. 4.5.2025.
- Takalo, T., Räsänen, S., Hakko, H., Juutinen, A. & Niemelä, M. 2022. Rationale and Description of Implementation of Regional Collaborative Service Model for Enhancing Psychosocial Wellbeing of Childrens and Families – Oulu Collactive Impact Study. <https://www.frontiersin.org/journals/psychiatry/articles/10.3389/fpsy.2022.784995/full>. 6.1.2026.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2023. Palveluintegraatio. <https://thl.fi/aiheet/sote-palvelujen-johtaminen/kehittyva-palvelujarjestelma/palveluintegraatio>. 23.11.2024.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2023. Perhekeskuksen tehtävät. <https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/perhekeskus/perhekeskuksen-tehtavat>. 24.11.2024.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. 2025. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella: Alueellinen asiantuntija-arvio, syksy 2025. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-567-0>. 27.10.2025.
- Tilastokeskus. 2024. Väestö 31.12. https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vaerak/statfin_vaerak_pxt_11re.px/table/table-ViewLayout1/. 20.10.2025.
- Toikko, T. & Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampereen yliopisto. https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/100802/Toikko_Rantanen_Tutkimuksellinen_kehittamistoiminta.pdf?sequence=1&isAllowed=y. 23.11.2024.

- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2017. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023 Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2023. https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf. 30.11.2024.
- Vaughn, L. & Jacquez, F. 2020. Participatory Research Methods – Choice Points in the Research Process. Journal of Participatory Research Methods 1(1). <https://doi.org/10.35844/001c.13244>. 19.1.2025.

Tiedonhakutaulukko

Tietokanta	Hakusanat	Rajaukset	Haun tulokset	Valitut
CINAHL	collective impact AND social and health care	2020-2025, free full text, peer reviewed	13	3
	(integration AND social and healthcare) NOT COVID AND "fa- mily services"	2020-2025, free full text, peer reviewed	4	1
Science Direct	collective impact	2020-2025, tieteelliset artik- kelit, lääketiede ja hammaslääke- tiede	374	3
	"social and healthcare servi- ces" AND lea- dership	2020-2025, tieteelliset artik- kelit, lääketiede ja hammaslääke- tiede	8	1
Academic search premier	interprofessional collaboration and leadership	2020-2025, free full text, peer reviewed	57	3
	collective impact and social and healthcare	2020-2025, free full text, peer reviewed	7	4
Julkari	palveluintegraatio	2020-2025	29	2
	johtaminen JA in- tegraatio JA "lapset ja nuoret"	2020-2025	26	0
manuaalinen haku				18

Vastausten ja ilmaisujen pelkistäminen

Alkuperäinen vastaus tai ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu
<p>Itlalta saatava taustatuki oli neljän vastaajan mielestä erittäin tärkeää ja neljän vastaajan mielestä tärkeää. Kokemukseen siitä, että Itlalta saadaan kehittämiseen taustatukea, vastaajat olivat täysin samaa mieltä (4), samaa mieltä (3) ja melko samaa mieltä (1).</p> <p>Mielestäni Itla on antanut Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle erittäin vahvan tuen ja loppu on kiinni meistä itsestämme. Pidän tärkeänä, että tähän astisessa yhteisessä työssä on palattu siihen, miten jokin asia näyttäytyy yhteisövaikuttavuuden viitekehuksesta tarkasteltuna. Omalle hvä:ileni tärkeänä pidän myös sitä, että saamme herätteitä muiden alueiden käytännönsovelluksista.</p>	<p>Taustatukea pidettiin hyvin tärkeänä ja sen koettiin toteutuneen erittäin hyvin. Kokemukset muilta alueilta auttaneet kehittämis- ja uudistamistyössä.</p> <p>Taustatuen ohella oma sitoutuminen yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen avainasemassa.</p>
<p>Palveluiden yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perustuvaan kehittämiseen ja uudistamiseen perehtymistä pidettiin tärkeänä (7) tai melko tärkeänä (1). Siitä, että LaNuPe-kehittämis- ja uudistamistyössä on perehdytty siihen, että yhteisövaikuttavuus -viitekehys ohjaa palveluiden uudistamista ja kehittämistä vastaajista seitsemän oli samaa (4) tai melko samaa mieltä (3), yksi vastaajista oli melko eri mieltä.</p> <p>Vastaajilta kysyttiin myös siitä, että kuinka he haluaisivat, että yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perehdyttäisiin jatkossa LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä. Vastaajista enemmistö (6) toivoi lukuvinkkejä: artikkeleja ja tutkimuksia aiheeseen liittyen projektioorganisaation jäsenille. Viisi vastaajaa toivoi Itlan yhteisövaikuttavuustyön oppimispolkuun perehtymistä projektin tapaamisten välissä. Lyhyitä videoita ja tietoisuuksia aiheeseen liittyen projektin tapaamisissa tai tapaamisten välissä toivoi kolme vastaajaa. Yksi vastaajista koki, että perehtymiseen jatkossa ei ole tarvetta. Yksi vastaajista toivoi myös muuta perehtymistä yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen.</p> <p>Koen itse olevani hyvin perehtynyt yhteisövaikuttavuuteen ja melkein siksi vastasin, etten koen tarvetta tutustua välttämättä enempää. Mutta yhteisen tavoitteen ja oppimisen kannalta vastasin kuitenkin lyhyiden videoiden/tietoisuuksien ja lukuvinkkien olevan merkityksellisiä. Toki niistä on hyötyä itsellenikin</p>	<p>Perehtymistä siihen, että yhteisövaikuttavuus -viitekehys ohjaa palveluiden uudistamista ja kehittämistä pidettiin tärkeänä ja valtaosa kokee sen toteutuvan. Projektin aikainen perehtyminen aiheeseen liittyviin lukuvinkkeihin; artikkeleihin ja tutkimustietoon sekä Itlan yhteisövaikuttavuustyön oppimispolkuun tukee yhteistä tavoitetta ja oppimista.</p>

Saatekirje kyselyyn ja kyselylomake

Hyvä vastaanottaja,

Opiskelen Karelia ammattikorkeakoulussa sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisen ja kehittämisen koulutusohjelmassa (YAMK). Teen opinnäytetyötä aiheesta Integratiivisten lapsiperhepalveluiden kehittämisen prosessi. Opinnäytetyön toimeksiantajana on Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö eli Itla.

Pohjois- Karjalan hyvinvointialueella tehdään kehittämistyötä lasten, nuorten ja perheiden palveluissa vuosina 2024–2027. Lasten, nuorten ja perheiden palveluista tässä uudistamis- ja kehittämistyössä käytetään lyhennettä LaNuPe. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden visio on, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on selkeä ja ennakoiva palvelukokonaisuus, joka on moniammatillisesti toteutettu, integratiivisesti johdettu ja tuottaa yhteensovitetun palvelun lapsen, nuoren, perheen toimintaympäristöön. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on sitoutunut Itlan tukemaan yhteisövaikuttavuus -viitekehityksen mukaiseen uudistamis- ja kehittämistyöhön. Yhteisövaikuttavuus -viitekehitys ohjaa myös LaNuPe-palveluiden kehittämistä.

Yhteisövaikuttavuus on kansainvälisesti tutkittu viitekehitys, joka ohjaa kehittämään palvelujen, auttamisen keinojen ja osaamisen integraatiota niin, että palvelun tarve tunnustetaan varhain, kaikilla toimijoilla on yhteisesti määritelty tavoite, jonka mukaisesti palveluita suunnitella ja toteutetaan yhdessä riittävän pitkään. Yhteisövaikuttavuustyössä keskeistä on toimijoiden välinen yhteistyö niin, että he työskentelevät aikaisin, yhdessä ja riittävän pitkään lapsiperheiden tukena. Laajamittainen vaikuttavuus palveluissa mahdollistuu, kun haastetta ja ongelmaa tarkastellaan ja kehitetään kokonaisuutena huomioiden asioiden väliset suhteet. Ihmisten ja yhteiskunnan vakavia ja kompleksisia haasteita ja ongelmia voidaan ratkaista ja lieventää asettamalla yhteisesti sovittu tavoite, jonka saavuttamista toimijat sitoutuvat yhteisesti tukemaan. Yhteisövaikuttavuus ajattelu perustuu systeemijätteluun. Tämän opinnäytetyön tehtävänä on tuottaa tietoa yhteisövaikuttavuus -viitekehityksen ilmenemisestä ja siihen liittyvistä kokemuksista LaNuPe-palveluintegraation ja integraatiojohtamisen kehittämisen alkuvaiheessa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella.

Opinnäytetyö toteutetaan tutkimuksellisenä kehittämistoimintana. Tutkimuksellisessa kehittämistoiminnassa arvioidaan ja jäsennetään kehittämistoimintaa sekä tuotetaan kehittämistoiminnasta tutkimuksellista luotettavasti monitoroitua ja dokumentoitua aineistoa. Tietoa kehittämistoiminnasta saadaan kyselytutkimuksen avulla. Vastaamalla kyselyyn pääset kertomaan, kuinka yhteisövaikutavuus -viitekehys on sinun mielestäsi näkynyt LaNuPe-palveluiden kehittämisen alkuvaiheessa. Kyselyn vastauksista saadaan tietoa, joka auttaa kehittämään LaNuPe-kehittämistoimintaa. Kyselytutkimuksen tuloksia käsitellään siten, että yksittäisen vastaajan tiedot eivät käy ilmi ja kyselyn tulokset ovat vain tutkijan käytössä.

Osallistumalla kyselyyn annat opinnäytetyön tekijälle luvan käyttää kyselyssä antamiasi tietoja opinnäytetyön tekemiseen. Kiitos osallistumisestasi!

Linkki kyselyyn: <https://forms.office.com/e/iqeVuDNzFC>

Opinnäytetyöntekijän yhteystiedot:

Elina Kiiskinen, elina.m.kiiskinen@edu.karelia.fi

Itlan yhteyshenkilö:

Mika Niemelä, mika.niemela@oulu.fi

Yhteisövaikuttavuus -viitekehys LaNuPe-kehittämisessä

1. Olen ollut mukana LaNuPe-kehittämisessä
 - a. 1-2 projektin kokoontumisessa
 - b. 3-4 projektin kokoontumisessa
 - c. Enemmän kuin neljässä projektin kokoontumisessa
 - d. Olen ollut mukana LaNuPe-kehittämisessä myös kokoontumisten välissä

2. Kuinka tärkeänä pidät, että LaNuPe-kehittämisessä
(Likert 7-tasoa: Täysin merkityksettömänä-Erittäin tärkeää)
 - a. on yhteinen tavoite
 - b. kehitetään yhteistyötä vahvistavia toimia
 - c. on yhteiset jaetut mittarit
 - d. varmistetaan jatkuva vuoropuhelu
 - e. saadaan taustatukea lltalta
 - f. kehittämisen toimenpiteitä on kohdennettu tai huomiota on kiinnitetty palveluiden preventiiviseen vaiheeseen
 - g. kehittämisen toimenpiteitä on kohdennettu tai huomiota on kiinnitetty palveluiden yhteistoimintaan
 - h. kehittämisen toimenpiteitä on kohdennettu tai huomiota on kiinnitetty palveluiden jatkuvuuteen
 - i. perehdytään siihen, että yhteisövaikuttavuus -viitekehys ohjaa palveluiden uudistamista ja kehittämistä
 - j. yhteensovittavan johtamisen rakennetta
 - k. asioita ratkaistaan ja kehitetään tietoperustaisesti
 - l. järjestöt, kunnat ja seurakunnat ovat mukana kehittämisessä

3. Olen sitä mieltä, että LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämis-työssä
(Likert 7-tasoa: Täysin eri mieltä-Täysin samaa mieltä)
 - a. on yhteinen tavoite
 - b. kehitetään yhteistyötä vahvistavia toimia
 - c. on yhteiset jaetut mittarit
 - d. varmistetaan jatkuva vuoropuhelu
 - e. saadaan taustatukea ltlalta
 - f. kehittämisen toimenpiteitä on kohdennettu tai huomiota on kiinnitetty palveluiden preventiiviseen vaiheeseen
 - g. kehittämisen toimenpiteitä on kohdennettu tai huomiota on kiinnitetty palveluiden yhteistoimintaan
 - h. kehittämisen toimenpiteitä on kohdennettu tai huomiota on kiinnitetty palveluiden jatkuvuuteen
 - i. on perehdytty siihen, että yhteisövaikuttavuus -viitekehys ohjaa palveluiden uudistamista ja kehittämistä
 - j. on yhteensovittavan johtamisen rakenne
 - k. asioita ratkaistaan ja kehitetään tietoperustaisesti
 - l. järjestöt, kunnat ja seurakunnat ovat mukana kehittämisessä

4. Kuinka haluaisit, että yhteisövaikuttavuus -viitekehukseen perehtymistä LaNuPe-palveluiden uudistamis- ja kehittämistyössä jatkettaisiin projektin aikana?
 - a. Itlan yhteisövaikuttavuustyön oppimispolkuun perehtyminen projektin tapaamisten välissä
 - b. Lyhyet videot / tietoiskut aiheeseen liittyen projektin tapaamisissa
 - c. Lyhyet videot / tietoiskut aiheeseen liittyen projektin tapaamisten välissä
 - d. Lukuvinkit: artikkelit ja tutkimukset aiheeseen liittyen projektiorganisaation jäsenille sähköpostilla tai teamsilla.
 - e. En koe tarvetta saada erikseen lisätietoa yhteisövaikuttavuudesta, osaan ottaa sen huomioon suunnitellessamme palvelu-uudistusta
 - f. Muu

5. Halutessasi selittää antamiasi vastauksia enemmän tai sinulla on muuta kommentoitavaa yhteisövaikuttavuus -viitekehysten mukaisesta kehittämisestä LaNuPe-palveluissa, voit tehdä sen tähän.